

BIBLIA ÉS GYÜLEKEZET

2015. december

A Biblia Szövetség Egyesület folyóirata

XXVII. évfolyam 4. szám

Ára: 350,- Ft

Áldott karácsonyt és új esztendőt!

**„Legyen velünk Istenünknek, az Úrnak jóindulata!
Kezeink munkáját tedd maradandóvá.”**

1
A Biblia Szövetség
bibliaiskolai tanfolyama Pécelen
1. kezdődik a tanévnyitó
2-3. a III. évfolyam hallgatói
a tanteremben
4. a novemberi oktatási nap

IGAZ BESZÉD

Prof. dr. Bernhard Kaiser testvérünk hírlevele számol be egy tekintélyes muszlim vezető felvetéséről, hogy a keresztyének, a vallások békés együttélése jegyében időnként élnekelhetnének egy-egy muszlim éneket. Aiman Mazyek, a németországi Muszlimok Központi Tanácsának elnöke javasolt is egyet, aminek tartalma nagyjából a következő: Tiszta holdfény világol a Vádi hegyein; dicsérjük Allah jóságát, érezzük mindig való közelségét!

Kaiser professzor szerint nem kizárt, hogy Európában lesznek olyan politikailag korrekt gyülekezetek, akik megszívlelik a tanácsot – majd felteszi a kérdést: Mi ezzel a probléma?

A 19. század óta ugyanis a protestáns emberek sokasága törekszik arra, hogy Isten közelségét érezze. Miután Istent nem láthatjuk, és nem hallhatjuk, mást kell kitalálni ahhoz, hogy valahogy mégis érzékelni tudjuk őt. Sokan úgy vélik, a találkozás helye az érzésviláguk, és ezért vallási aktusok – gyertyák, liturgia, ének, meditáció és minden egyéb, amit csak a

piac kínál – révén manőverezik önmagukat olyan hangulatba, amit Isten közelsége átélésének tarthatnak. Mi hát a különbség e között és Allah közelségének érzete között? A vallásos érzületekkel és a semmire sem kötelező, szubjektíven értelmezett kegyességgel az ökumené gond nélkül kivitelezhető. Pedig a keresztyén-ség éneke többről szólhat, mint a holdvilágról és a vallásos érzületekről!

A Biblia hirdeti Istennek Jézus Krisztusban megvalósult testté lételét. Allahról nem mondható el, hogy emberré lett, hogy fia élete árán adjon megoldást a bűn problémájára. Azonban az az Isten, aki az eget és a földet alkotta, Jézus Krisztusban a legszemélyesebb módon jelent meg, és szenvedése, kereszthalála árán megbékéltette a világot önmagával. Ezért mi ezt énekelhetjük (Magyarországon ismert éneket választva – a Szerk.): „Jer, Világosság, ragyogj fel nekünk, Hogy csak Krisztus légyen mesterünk, El ne hagyjuk őt, mi hű Megváltónkat, Aki népének örökséget ad. Könyörüljél.” (Ref. É. K. 234/2).

A Biblia egy valóságos emberre, történelmi dátumokra, helyszínekre és tényekre mutat, a legvalóságosabb valóságot tárja elénk, nem pedig Isten közelségének valamilyen meghatározatlan érzületét. Mégis akadnak teológusok és egyházi vezetők, akik az egyházat hátba támadva, Krisztussal szemben teszik magukat vétkessé, amikor a Jézus születésével kapcsolatos történeteket legendának tartják, és vitatják azokat a tényeket, amikről a Biblia tudósít. A karácsonyt a nemes érzések ünnepévé degradálják, vagy azt az üzenetet szűrik le, hogy nincs más dolgunk, mint hogy toleráns módon éljünk együtt a meghasonlott társadalomban.

Mi azonban ne engedjük, hogy akár a bibliakritikus teológusok, akár más vallások elvegyék a Bibliának azt a központi üzenetét, amit az egyház mindig is rendíthetetlenül hitt (1Tim 1,15): „Igaz az a beszéd, és teljes elfogadásra méltó, hogy Krisztus Jézus azért jött el a világba, hogy a bűnösöket üdvözítse.”

(IRT-Rundbrief-Dezember 2015. alapján)

MINDEN EMBER KARÁCSONYI AJÁNDÉKA

„Amikor karácsony ünnepére készülünk, és hálát adunk Isten kimondhatatlan ajándékáért, Fiáért, Jézus Krisztusért, és mindazért a megváltó és szabadító munkáért, amelyet elvégzett e világban és a mi életünkben, hasznos számba vennünk azokat az ajándékokat is, amelyeket Isten Jézusért minden embernek rendelkezésére bocsát.”

„A világosság a sötétségben fénylik...” (Jn 1,5). János evangéliumának a bevezető verseit olvasva gyorsan átsiklik a tekintetünk az első néhány versen, hogy hamar megérkezzen a kedvelt karácsonyi igevershez: Az Ige testté lett, közöttünk lakott, és láttuk az ő dicsőségét. Szeretjük ezt az ígét, mert

nekünk és hozzánk szól, egy szóval személyes, összekapcsol az Igével, mert hitvalló, hiszen arról tesz bizonyosságot, hogy *mi* láttuk az ő dicsőségét.

Most mégis térjünk vissza a prológos elejére, ahol arról olvasunk, hogy az Igében élet volt, és ez az élet volt az emberek világossága, majd tovább haladva, látjuk, milyen volt a világosság fogadtatása az embervilágban. Nem fogadta be. A világosság azonban mégis fénylik, mindig fénylik, éppen a sötétség ellenére is, amely körbe fogja, és mégsem tudja legyőzni azt. A múlt század fordulóján élt nagy református teológus, Herman Bavinck írja Isten kegyelméről: „minden, ami jó és igaz, annak eredetét Isten kegyelmében találjuk, beleértve még mindazt a jót is, amit

a bukott emberben látunk. A világban minden sötétség ellenére még mindig ott ragyog a fény. Isten lelke belakja az egész teremtettséget, és munkálkodik is benne.”

Amikor karácsony ünnepére készülünk, és hálát adunk Isten kimondhatatlan ajándékáért, Fiáért, Jézus Krisztusért, és mindazért a megváltó és szabadító munkáért, amit elvégzett e világban és a mi életünkben, hasznos számba vennünk azokat az ajándékokat is, amelyeket Isten Jézusért minden embernek rendelkezésére bocsát. A teológia nyelvén ezeket Isten *általános kegyelméből* nyert ajándékoknak nevezzük. Vegyünk sorra néhány ilyen ajándékot!

Az idevágó bibliai igék közül a Máté 5,44-45 a leggyakrabban idézett, ahol

Jézus a következőket mondja: „Szeres-
sétek ellenségeitek, és imádkozatok
azokért, akik üldöznek titeket, hogy így
mennyei Atyátoknak fiaii legyetek, *mert
ő felhossa napját gonoszokra és jókra,
és esőt ad igazoknak és hamisaknak*”.
Isten szeretete kiárad mind a jókra,
mind a gonoszokra, mert ő nem sze-
mélyválogató. Kié a nap, az égitestek,
ki rendelkezik a természet erői felett?
Az, aki megalkotta őket. Ő megőrzi
teremtett világát, és annak rendjét a
bűneset ellenére is, és arra használja fel
ezt a rendet, hogy kegyelmét megmu-
tassa a teremtés ajándékain keresztül az
embernek. S teszi mindezt úgy, hogy
semmi nem kényszeríti erre. Jézus arra
tanítja az őt követőket, hogy ilyen
legyen a szeretetük mércéje, és ne a
személyválogatás. Úgy kell szeretnünk,
ahogyan Isten szeret.

Mivel Isten nem fordult el az ellene
fellázadt világtól, hanem fenntartja és
kormányozza azt, ez a fenntartó és kor-
mányzó erő nyilvánul meg az emberi
értelem működésében, ami aztán a
tudományok, a művészetek, a közélet
számos területén jelent áldást az
emberiség számára; „... az emberi elme
épsége, bármennyire is megromlott és
bármennyire is elfajult, még mindig
Isten reá ruházott adományaival ékes-
kedik” (Institutio, 2.2.15.). Az orvos-
tudomány, a jogtudomány, a természet-
tudományok, a közgazdaságtudomány,
a képzőművészetek és minden további
tudomány, illetve művészeti ág tehát
nem lenézendő, lebecsülendő terület
vagy mellékvágány a hívő ember szá-
mára, hanem Isten általános kegyel-
méből nyert csodálatos ajándék, amivel
lehet élni.

Ugyancsak egy másik vonása az ál-
talanos kegyelemnek az, amit a régiek
az ő „féken tartó kegyelmének” neve-
tek. Azt értették ez alatt, hogy Isten nem
mondott le a tőle elfordult világról, és
nem szolgáltatta ki azt a bűn totális
pusztításának, hanem benne visszafogja
a pusztító, bűnös erőket. Valaki egyszer
így fogalmazott: a csodálkozást éppen
az váltja ki bennünk, hogy nem történik
meg, ami megtörténhetne. Isten ugyanis
kegyelmesen felhasznál olyan eszközö-
ket, amelyek által nem engedi szabad-
jára az erkölcsi világrendet, sőt Kálvin
nyomán még azt is mondhatjuk, hogy a

pogányok között is azért adja a vallást
és a törvényt, hogy az istentelenség és
az embertelenség el ne hatalmasodjék.
Ilyen Isten által rendelt eszköz az ember
azon képessége, hogy magát társada-
lomba szervezze, azt törvényekkel
szabályozza, azok alapelveit megértse,
sőt Kálvin egyenesen úgy fogalmaz:
„minden emberi lélekben megvan a pol-
gári tisztesség és rend általános lenyo-
mata” (Inst., 2.2.13.).

Mindebből milyen hasznunk van, és
mire batorít ez bennünket?

Először is arra, hogy ne becsüljük le
sem a teremtett világot, Isten alkotását,
sem pedig az ő kegyelmét, amivel azt
fenntartja és kormányozza. Nagyon
sokan csak a bűn pusztítását látják a
világban, az ott Isten által tudatosan
elhelyezett rendet viszont egyáltalán
nem – sokszor ez a legfőbb forrása a
panaszkodó, kesergő, depresszív beszé-
dünknek, magatartásunknak.

Másodszor, ne bízzuk el magunkat,
mintha bármi jót is tudnánk Istentől
függetlenül cselekedni, hiszen minden,
ami jó, szép és igaz az emberben és
ebben a világban, az Istentől származik.
„Mert nem lehet a Lélek ajándékát
lebecsülni anélkül, hogy őt magát meg
ne vetnénk és meg ne aláznánk. [...] De
vajon, dicséretesnek vagy kiválónak
tarthatunk-e bármit anélkül, hogy fel ne
ismernénk: Istentől származik?” – idéz-
hetjük ismét Kálvint (Inst., 2.2.15.).

Harmadszor, ne vegyük természetes-
nek mindazt a jót, ami Isten általános
kegyelméből származik. Például azt,
hogy meggyógyulhatunk korábban
gyógyíthatatlannak vélt betegségekből,
hogy mobiltelefonon tarthatjuk a kap-
csolatot szeretteinkkel, azt, ha működik
az igazságszolgáltatás, vagy éppen pil-
lanatnyilag békében élhetünk, és nem
ropognak a fegyverek körülöttünk, nem
üldöznek bennünket hitünkért, szaba-
don járhatunk gyülekezetünkbe, és így
tovább... Mindez magától értetődő és
természetes lenne? Valamennyien ta-
pasztaljuk, hogy nagy forrongás van a
világban, ami bennünket is érint itt,
Európában, Magyarországon. Emberek
milliói keltek útra, és fognak is még útra
kelni, hogy jobb megélhetést, új hazát
keressenek maguknak, legtöbb esetben
úgy, hogy féltve őrzik etnikai, kulturális
és vallási identitásukat. Nem alaptalan,

ha ez sokakat félelemmel tölt el. Milyen
országban, milyen Európában fogunk
élni? Vajon keresztyén emberként mit
válaszolhatunk erre? Annyit mond-
hatunk csak, hogy bízzunk mindent
Isten gondviselésére? Nem saját passzi-
vitásunkat akarjuk ezzel igazolni? Isten
megtartó kegyelme és az emberi fele-
lősség nem fordítható szembe egymás-
sal! Amikor a II. Helvét Hitvallás Isten
gondviseléséről tanít, hangsúlyozza,
hogy a gondviselés eszközeit nem sza-
bad megvetni: „Mert ámbár Pál apostol
tudta, annak az Istennek a gondvi-
selésével hajózik, aki maga mondta
neki: *Rómában is bizonyoságot kell
tenned* (Ap. csel. 23, 11) – és aki ezen
felül megígérte, *Isten neked ajándékoz-
ta mindazokat, akik veled vannak a
egyetlen hajszál sem a fejéről* (Ap. csel.
27, 24, 34); mégis amikor a hajósok el
akartak szökni, ugyanez a Pál így szólt
a századoshoz és a katonákhoz: *Ha ezek
nem maradnak a hajón, ti sem menekül-
hettek meg* (Ap. csel. 27, 31). Mert az az
Isten, aki bármely dolognak megszabta
a végét, megszabta az elejét is, meg-
azokat az eszközöket is, melyek által
azt véghez vihetik az emberek” (VI. fe-
jezet).

A fenti példához hasonlóan Pál apos-
tol a Timóteushoz írt első levelében így
biztatja fiatal szolgatársán keresztül az
efézusi gyülekezetet: „*Tartsatok kö-
nyörgéseket, imádságokat, esedezéseket
és hálaadásokat minden emberért, a
királyokért és minden feljebbvalóért,
hogy nyugodt és csendes életet élhes-
sünk teljes istenfélelemben és tisztesség-
ben!*” (1Tim 2,3). Két fontos dolgot állít
ezzel Pál: ahhoz, hogy békében
élhessünk, az uralkodóért kell imád-
kozni, másrészt ebben minden hívő
embernek felelőssége van – kapott
elhívásához mérten, de az imádság
eszközén keresztül mindenképpen.

Ahogy a nappalok egyre rövidülnek,
és nő a sötétség körülöttünk mindenféle
értelemben, hadd ragyogjon most ezen
az idei ünnepen annál világosabban
előttünk, hogy mi mindennel hal-
moz(ott) el bennünket Isten tudtunkon
kívül is – azon a rengeteg személyre
szabott, különleges ajándékán túl, ami-
ket naponta számon tartunk!

Dr. Komlósi Péter / Siklós

A KÜLÖNÖS KEGYELEM AJÁNDÉKA

„A kegyelem lényegét jelenti, hogy a bűnös érdemtelenül kapja, úgy részesül benne, hogy előzőleg nem szolgált rá. Mielőtt a bűnös szíve Istenhez fordult volna, mielőtt még kérte volna Isten jóindulatát és szeretetét, mielőtt Isten jóindulatáért bármit is tett volna, Isten szíve már feléje fordult.“

Mesterkéltnek tűnhet, amikor Isten kegyelméről jelzős szerkezetekben szólnunk, mintha a kegyelmet osztályozni, kategorizálni próbálnánk. Ugyanakkor megfigyelhető a különbség Isten kegyelmes tetteinek céljában és hatásában. Isten kegyelme nyilvánul meg akkor, amikor „felhozza az ő napját mind a gonoszokra, mind a jókra, és esőt ad mind az igazaknak, mind a hamisaknak” (Mt 5,45), de akkor is, amikor „kegyelemből tartattatok meg, hit által...” (Ef 2,8). Az utóbbi esetben Isten kegyelme a bűnösök megtartását, megmentését, üdvözítését idézi elő, amelyik lényegében különbözik a napkelteben vagy az esőben megnyilvánuló kegyelemtől. A teológusok éppen az üdvözítő jellegre tekintettel különböztetik meg Isten kegyelmének általános és különös hatókörét. Isten különös kegyelme akkor érhető tetten, amikor a bűnös iránti jóindulatát a bűnös üdvözítésében nyilvánítja ki, vagyis a bűnöst megváltja, megszenteli és meg is dicsőíti. Az alábbiakban Isten különös kegyelme ajándékának néhány jellemzőjét villantjuk fel, remélve, hogy ez a néhány sor is segít, hogy Isten „kegyelme dicsőségének magasztalására” (Ef 1,6) legyünk.

AZ ÜDVÖZÍTŐ KEGYELEM

Isten különös kegyelmének hatása a bűnös üdvözítése. „Az egyetemes kegyelem még nem üdvözítő, a gratia specialis (speciális, különös kegyelem) pedig már üdvözítő.” (Sebestyén Jenő, Református dogmatika, I. rész, 179. o.) Isten üdvözítő kegyelme dinamikus, vagyis nem csak az ítélettől menti meg a bűnöst, mintegy a börtönből kiszabadítva, hanem belsőleg is megeleveníti, és a szívét, a gondolkodását is átformál-

ja, és a földi életen át a mennyei célig vezeti és megtartja. A kegyelem által üdvözített bűnös szívében éppen Isten üdvözítő kegyelme hatására fakad fel megmentője iránt a hála, a viszont-szeretet, az örök élet reményteljes óhajta és az Isten dicsőségére végzett szolgálat készsége.

Isten üdvözítő kegyelme nélkül a bűnös a biztos és igazságos ítélet várásában, a bűn és a halál rabjaként éli földi életét. Isten különös, üdvözítő kegyelme akkor éri el őt, amikor meghallja Jézus Krisztus megmentő művének hírért, az evangéliumot, és elkezd hinni, bízni szabadítójában. Az üdvözítő kegyelem megváltoztatja az ember helyzetét a teremtő, megváltó Istene előtt: a bűnről elfordul Isten ítélete és haragja, és ugyanez az üdvözítő kegyelem belsőleg is átformálja, és hívővé teszi őt. Jóllehet ugyanabban a bűnös, romlandó testben és ugyanabban a bűntől megrontott világban él tovább, és még nem lépett ki a menny büntelenségébe és szabadságába, de már várja, reméli és kívánja a jelen élet kapuján túli, mennyei életet. Vágyik a Jézus Krisztussal való együttlétre, és a földön is neki akar élni és szolgálni. Mindez pedig a különös kegyelem munkája a szívben.

AZ ÜDVÖZÍTŐ KEGYELEM AJÁNDÉKÁT ISTEN AZ ÜDVÖSSÉG KÖZVETÍTŐJÉHEZ, JÉZUS KRISZTUSHOZ KÖTÖTTE

Az eddigiekből is kitűnik, hogy Isten különös, üdvözítő kegyelme Jézus Krisztus személyéhez és művéhez kötődik. János apostol úgy mutatja be Jézus Krisztust, a testté lett Igét, mint „aki teljes volt kegyelemmel és igazsággal” (Jn 1,14) és akinek „teljességéből kaptunk kegyelmet kegyelemre” (Jn 1,16). Urunk, a szolgálatának kezdetén, a názáreti zsinagógában „az Úr kedves esztendejét” (Lk 4,19), a kegyelem idejét hirdette.

Pál apostol is úgy mutatja be Jézus Krisztust, mint akiben „Isten üdvözítő kegyelme megjelent minden embernek” (Tit 2,11). Timóteusnak az evangélium hűségese szolgálatához szüksége volt,

hogy megerősödjön „a Krisztus Jézusban való kegyelemben” (2Tim 2,1). A töredékes felsorolás alapján is világos: Isten üdvözítő kegyelme nem választható el Jézus Krisztus személyétől és váltságművétől. Amikor a bűnös ember Jézus Krisztusban hisz, éppen akkor és éppen ebben a mozzanatban működik Isten üdvözítő kegyelme.

Isten üdvözítő kegyelméről szóló bibliai tanítást vizsgálva megfigyelhetjük, hogy ez a kegyelem megelőző, ellenállhatatlan, hatékony és elég az üdvösséghez.

FÜLE LAJOS EGYEK LEGYETEK!

E fel-nem-ismert lehetőség
ítéletünk, megmértésünk.
Családnyi vagy gyülekezetnyi,
városnyi vagy nemzetnyi létben,
világi egybetartozásban
örök hiányjel.
Mint jéghegyek úszunk el egymás
mellett, noha megváltásunknak
óceánja szeretve ringat,
mióta és mindannyiunkat...
VALAKI vár, vérrel fedez be,
s távolodunk széttöredezve...

A KEGYELEM AZ ELSŐ!

Az üdvözítő kegyelem megelőző jellegével azt hangsúlyozzuk, hogy a bűnös üdvözítésében a kegyelmes Istené az első lépés. Isten kegyelme nem csak jogi, szövetségi kifejezés, hanem a szív kegyes, kedves odafordulását is magában hordozza.

A kegyelem lényegét jelenti, hogy a bűnös érdemtelenül kapja, úgy részesül benne, hogy előzőleg nem szolgált rá. Mielőtt a bűnös szíve Istenhez fordult volna, mielőtt még kérte volna Isten jóindulatát és szeretetét, mielőtt Isten jóindulatáért bármit is tett volna, Isten szíve már feléje fordult. János apostol Isten megelőző kegyelméről így ír: „Ez a szeretet, és nem az, ahogy mi szeretjük Istent, hanem az, hogy ő szeretett minket, és elküldte a Fiát engesztelő áldozatul bűneinkért. [...] Mi tehát azért

szereitünk, mert ő előbb szeretett minket” (1Jn 4,10.19). Ugyanezt a megelőző kegyelmet fedezzük fel Pál leveleiben is: „Isten azonban abban mutatta meg rajtunk a szeretetét, hogy Krisztus már akkor meghalt értünk, amikor bűnösök voltunk” (Rm 5,8.10), vagy: „Mert ismeritek a mi Urunk Jézus Krisztus kegyelmét; hogy gazdag léteire szegénynyé lett értetek, hogy ti az ő szegénysége által meggazdagodjatok” (2Kor 8,9).

Isten üdvözítő kegyelmének megelőző jellegével hangsúlyozzuk, hogy a kegyelem a bűnös újjászületésének és megtérésének, hitének és megmentője iránti szeretetének, szolgálatának forrása és alapja. Még a jó cselekedeteinket is Isten készítette előre el: kegyelemből, hogy azokban járjunk. Nem azért üdvözülünk tehát, mert hiszünk, hanem azért hiszünk Jézus Krisztusban, mert Isten kegyelméből üdvözít minket. Üdvözítő kegyelmével ő lépett először felénk, kegyelme megelőzött minket.

A HATÉKONY, VAGY ELLENÁLLHATATLAN KEGYELEM

Isten üdvözítő kegyelmének ez a vonása azt hangsúlyozza, hogy a kívánt hatást, célt, a bűnös üdvözítését Isten mindig eléri kegyelmével. Az üdvözítő kegyelem a hatalmas Isten kegyelme. Nem nehéz belátnunk, hogy a mindenható Isten meg is tudja valósítani, amit eltervezett. Akiket az Atya Jézusnak adott, azok mind oda is jönnek, és hisznek majd Jézusban. Nem létezik a világmindenségben olyan erő vagy hatalom, ami képes lenne Isten kegyelmes üdvözítő művét meggátolni vagy feltartóztatni, annak hatását hiábavalóvá tenni.

Isten kegyelmének ellenállhatatlanságával azt is kifejezi, hogy maga a bűnös sem képes meghíúsítani Isten megmentő művét. Isten kegyelme ellenállhatatlanul tör előre, és az evangélium felhangzásával győzelmesen újjáteremti, meghódítja, imádatra, hála és szeretetre indítja a hívő szívét. Ha valaki, akkor Pál apostol biztosan nem akart megtérni és Jézus Krisztusban hinni. Rugódzott is az ösztöke ellen, de nem győzhetett Jézus Krisztussal szemben. Isten üdvözítő kegyelmének nem tudott ellenállni.

Isten üdvözítő kegyelmének ugyanúgy nem lehet ellenállni, amint általános kegyelmének sem. Ugyanaz az Isten cselekszik a speciális kegyelmével üdvösségünkre, aki ellenállhatatlanul és hatékonyan cselekedett a teremtésben is. „Isten ugyanis, aki ezt mondta: 'Sötétségből világosságot ragyogjon fel', ő gyújtott világosságot szívünkben, hogy felragyogjon előttünk Isten dicsőségének ismerete Krisztus arcán” (2Kor 4,6). Akit tehát Isten üdvözíteni akar, azt kegyelmével megkeresi, és akinek szívét munkálni kezdi, azt ténylegesen és teljesen üdvözíteni is fogja. Isten nem megpróbálja megmenteni a bűnöst, hanem isteni hatalmával, a kegyelem evangéliumával meg is menti.

AZ ELÉGSÉGES KEGYELEM: „ELÉG NÉKED AZ ÉN KEGYELMEM...”

Pál apostol az Úrért végzett szolgálat kapcsán tanulta meg Isten kegyelmének elégséges voltát. Nem vált szükségessé a Sátán angyalának gyötretésétől, a tövistől való megszabadulás. Nem kellett megváltoznia testi adottságainak vagy körülményeinek. A hívő élethez ugyanis elég az Isten kegyelme. Elég az a kegyelem, ami Jézus Krisztus evangéliumának hir-

detésével és elhívésével munkába lépett, és ellenállhatatlanul hatni kezdett. Jézus Krisztus kegyelemből vállalt keresztdozata és feltámadása, valamint a kegyelem evangéliumának meghallása és elhívése elég ahhoz, hogy a hívő teljes bocsánatot és örök életet kapjon, ezt követően hívő életét a Krisztus követésében végig élje, földi léte végén pedig Krisztusnak a halál feletti győzelmében és dicsőségében részesüljön.

Az elégséges kegyelem ugyanakkor azt is kifejezi, hogy a hívő lelkét csak a kegyelem elégíti meg. A hívő szívét sohasem képes megelégtetni önnön megtérésének, hitének, vagy szolgálatának értéke, vagy saját teljesítménye. Ha azonban kegyelemmel erősítették meg a szív, a hívő lelke nyugalmat talál, és megszűnik számára az Isten iránti teljesítmény kényszere, de a saját gyengesége és bukásai miatti szégyenkezés is. Mindez pedig az üdvösséget jelentő, és a hívő lelkét megelégtítő különleges kegyelem műve.

Isten különös kegyelmének ajándékát tovább is vizsgálhatnánk, ha a kegyelmi szövetség nagy ívű bibliai tanítását, vagy a kálvinizmus öt pontját, mint a kegyelemtanak egy történelmi helyzetben kikristályosodott gondolatait vennénk nagyító alá. A végső megállapításunk bizonyosan az lenne, hogy Isten különös, üdvözítő kegyelméből az ő irgalmas szívét tárja fel Jézus Krisztus evangéliumában, minket megelőzve, bennünket ellenállhatatlanul megragadva, és lelkünket üdvösségesen megelégtíve.

Méltó tehát, kedves olvasó, hogy Isten eme különös kegyelmének ajándékát látva és elfogadva élj te is az ő kegyelme dicsőségének magasztalására!

Cs. Nagy János / Pécel

SIKLÓS JÓZSEF: TIZENKÉT ÍGÉRET – AZ EVANGÉLIUMOK ALAPJÁN (RÉSZLET)

1. ADOK JÓKAT
Az emberekben
bárki csalódhat...
Kérj tőlem hittel,
mindig kapsz jókat!

2. MINDEN LEHETSÉGES
Erőd korlátolt,
tudásod véges?
Számomra minden
– hidd – lehetséges!

3. KI MEGALÁZKODIK
Égigér gödöd?
Lehullsz a porig!
Az jut a csúcsra,
ki megalázkodik.

7. NEM HAGYLAK ÁRVÁN
Egyedül, este
ajtód bezárván
hidd el: nem hagylak
sohasem árván!

8. VELETEK VAGYOK
Nem jönnek mindig
derűs, szép napok,
de minden napon
veletek vagyok.

12. KICSI NYÁJ
Kicsi nyáj, ne félj!
Derüljön orcád.
Túl a mulandón
tiéd az Ország.

KEGYELMI AJÁNDÉK AZ EVANGÉLIUM

„Az embernek nem feltétlenül jelent örömhírt az, hogy Istennel rendezheti viszonyát, mert nem is ismeri őt.

Ezért is szükséges bemutatni azt, hogy mi mindent nyer vissza az élő Istenhez térő ember, mert a konkrétumokkal ragyog fel számára

az örömhírnek örömhír volta.

A szerető Istenhez térő ember fel szabadul a bűnei miatti lelkiismeret-furdalástól, feloldozást nyer, múltja rendeződik – hiszen bűne meg bocsáttatott...“

(Olvasásra: 1Kor 15,1-11)

Tudatában vagyunk annak a ténynek, hogy az utca emberének nem jelent különösebbet az evangélium szó, erről legfeljebb a négy bibliai evangélium valamelyike jut eszébe. Az eredeti görög szó jelentése: örömhír, jó hír – ami nem feltétlenül fog felötlenni azokban, akik találkoznak a kifejezéssel – legalábbis nem a bibliai jelentéstartalommal.

Nem megnyugtató tény ez, ám ennél sokkal tragikusabb valóság, hogy keresztyén körökben is bizonytalanság van az evangéliumi üzenet tartalma tekintetében. Bár az egyházakban forgolódkó gyakran emlegetik ezt a szót, sajnos alig találunk olyat, aki a kifejezés bibliai tartalmát érti, hiszi és komolyan is veszi. Ezért helytelen az a felfogás, hogy minden keresztyén felekezet ugyanazt az evangéliumot képviseli. A keresztyén felekezetek sajnos – számtalan esetben – hamis evangéliumot hirdetnek és tesznek a hit, így emberi életek alapjává. Az evangélium azonban nem játékszer, egyrészt Isten elmarasztaló ítélete van azokon, akik evangéliumát meghamisítják (Gal 1,8), másrészt a hamis evangéliumba vetett hit által senki (!) nem üdvözülni (1Kor 15,2)! Mindez arra sarkallhat minket, hogy alaposan megfontoljuk, amit a Szentlélek az 1Kor 15,1-11-ben az evangélium, vagyis az örömhír tartalmával kapcsolatosan elénk tár. De még inkább indítson erre maga, a bibliai evangélium, ami Isten páratlan értékű, csodálatra méltó és örökké időszerű üzenete a világ szá-

mára, amit – jó tetszése szerint – a Szentírással hozzánk is eljuttat.

KRISZTUS MEGHALT ÉS FELTÁMADT

Amikor Pál apostol a levelének olvasóit az általa is hirdetett – tehát eredeti – örömhírről emlékezteti, akkor mindegyiket a názáreti Jézusra mutat, aki maga a Krisztus: „*Eszetekbe juttatom az evangéliumot..., hogy a Krisztus...*” Számára a bibliai örömhír nem a Jézus Krisztus konkrét történeti személyétől függetlenített mese, legenda, mítosz, eszme-idea volt, hanem olyan isteni üzenet, amiben Jézus központi szerepet játszik, ami Krisztus egyedülálló történeti személyétől elválaszthatatlan! Kálvin szerint: „... az egész evangélium Krisztusban foglaltatik, úgyhogy, aki csak egy lépést is eltávolodik Krisztustól, az az evangéliumtól távolodik el...” (Kommentár a Római levélhez). A történeti Jézus Krisztus nélküli evangélium (vö.: „Isten mindenkit szeret” – kegyesnek ható szlogen!) nem a bibliai evangélium.

Sőt, az apostol, Jézus Krisztus személyéből kiindulva két történelmi jelentőségű eseményt említ – mint amik ugyancsak az evangélium alkotórészét jelentik: Krisztus halálát és feltámadását. Krisztus meghalt, halála valóságos, történeti halál volt, aminek bizonyítéka, hogy eltemették. Ez az esemény az ószövetségi írásoknak megfelelően, azokat beteljesítve történt. Ám ugyanaz a Jézus, aki meghalt, akit eltemettek, a harmadik napon feltámadt a halálból! Ezt ugyancsak történeti tényként kezelte, aminek bizonyítéka-ként említi az írásokat és mindazokat a tekintélyes férfiakat (egy részüket név szerint is), akik találkoztak a feltámadt Jézussal. Akik nem látomásban, képzeletben, álomban – hanem testi érzékszerveikkel tapasztalták a feltámadt Jézust.

Mindezekből következik, hogy Pál apostol számára Jézus személye, halála és feltámadása – az ószövetségi iratok által előre jelzett s azokkal egyező – történeti tény. Az apostoli evangéliumban Jézus személye úgy áll a cent-

rumban, mint aki meghalt és harmadnapra feltámadt az írások szerint.

KRISZTUS HALÁLÁNAK ÉS FELTÁMADÁSÁNAK BIBLIAI ÉRTELMEZÉSE

Az apostol által is hirdetett örömhír azonban nem csak egyszerű híradás volt a történeti Jézusról, illetve haláláról és feltámadásáról, hanem beletartozott ezeknek az ószövetségi szent iratok szerinti értelmezése is, ami elengedhetetlen és fontos eleme volt a Jézusról szóló örömhírnek. Miszerint halála: „Krisztus meghalt a mi bűneinkért”, feltámadásának értékelése pedig voltképpen az 1Kor 15. fejezete, amit a feltámadás himnuszának is nevezünk. Miszerint: Jézus feltámadása a halottak feltámadásának, közelebbről a benne hívők feltámadásának és az élő Istennel való örök közösségre jutásuknak biztosítója. Halálával és feltámadásával Krisztus helyreállította az Isten és a bűnösök szeretetközösségét – ami Ádám és Éva bűnével megszakadt. Ez a Jézus dicsősége. Az ember ezzel kerülhet vissza a bizalmi atyai-fiú kapcsolatba, amire teremtett is, de ami a bűnessel megszünt.

Jézus halála volt az előfeltétele a megszakadt közösség helyreállításának. Pál apostol római gyülekezetnek írt levelére hivatkozva kijelenthetjük, hogy ő az ószövetségi iratok alapján írt Istentől, aki a vele való szeretetközösségbe teremtette az első embert, és megadta az ehhez szükséges törvényt is. De az első emberpár – mint az emberiség feje – fellázadt, megszegte a törvényt, ezzel megszakadt Isten és ember közt a harmonikus szeretetközösség – az ember meghalt, kárhozatra jutott. Pál apostol ebben a levélben is bizonyította, hogy az őszülők utódai – zsidók vagy pogányok – az élő Isten törvényét megszegő bűnösök, akik azért teszik ezt, mert személyiségük – fogantatásuktól – telített az Istennel való ellenségeskedéssel. Ezért minden ember jogszerűen áll Isten kárhóztató ítélete alatt, és egyikük sincs abban a helyzetben, hogy tettükkel megváltoztathatnák a rájuk már érvényes kárhóztató isteni ítéletet, vagy

kibékíthetnék a szent és igazságosan haragvó Istent. Az apostol az ószövetségi összefüggésrendszer feltárásával érzékeltette olvasóival Isten előtti reménytelen, kétségbeesett helyzetüket. S amikor azok már felismerték elvesztett állapotukat, akkor feltárta előttük az örömhírt, mint titkot, bemutatva, hogy a szent Isten az embereknek – bűntől és az azzal kiérdemelt jogos büntetésétől, a kárhozattól való – megszabadítására és a vele való kapcsolat végleges helyreállítására – már az örökkévalóság előtt – tervet készített. Ebben a tervben egyedülálló szerepet jelölt ki az ő Fiának, Jézusnak. Végtelen szeretetében úgy határozott, hogy neki tulajdonítja – mintegy az ő számlájára írja – a bűnösök bűneit, s ezekért – az elkövetők helyett – őt bünteti igazságos ítéletével. Jézus vállalta ezt a küldetést, magára vette a bűnösök bűné-vétkét, ezzel azok jogos isteni büntetését, majd feltámadt, hogy előkészítse és biztosítsa a halottak feltámadását – kiváltképpen a benne hívők feltámadását az Istennel való örök és teljes közösségre.

Ennek a tervnek teljesülése kezdődött el a földön, amikor szűz Máriától megszületett. S amikor meghalt a golgotai kereszten, akkor teljesedett be az isteni tervnek megváltásunkat jelentő része: bűneink büntetése van őrajta (Ézs 53.). Jézus, ezzel az egyszeri és tökéletes áldozatával, azaz halálával teljesen kiengesztelte, megbékítette Istent, örökre kivívta az Istent és törvényét lábbal tiprók számára az isteni teljes megbozósítást, mindazoknak, akik hisznek Jézus Krisztusban. Feltámadásával pedig biztosította a halottak feltámadását. Garancia ez minden halottnak, a benne hívőknek (megváltottaknak) pedig a boldog örök életre, vagyis az Istennel való örök közösségre történő feltámadására.

Pál apostol az ószövetségi iratokra utalva tette érthetővé mindenkor olvasói számára, hogy a Jézus haláláról és feltámadásáról való beszéd miért is örömhír. Maga, a Szentlélek volt ebben segítségére. Segítették őt Jézus tanítványai is, akik tájékoztatták arról, hogy Jézus is az ószövetségi iratokra hivatkozva értelmezte önmagát (pl. Mt 11,3-6; Lk 24,25-27). Sőt, kijelentésben (Gal 1,1) is segítette ennek megértését.

Ezek nélkül az információk nélkül Jézus Krisztus történeti személye, halála és feltámadása – mint az evangélium magva – voltaképpen jelentéktelen és érthetetlen lett volna az apostol(ok), zsidó vagy éppen pogány hallgatósága számára. Az említett bibliai háttérrel azonban érthetővé és jelentőségteljessé vált az örömhírnek örömhír volta. Ezért nincs másféle helyes értelmezése Jézusnak, halálának és feltámadásának. Amit Pál megírt, azt az írárok szerint (kétszer is hangsúlyozza!) tárta elénk, és ezzel is bizonyította, hogy értelmezése nem az egyik helyes, hanem az egyetlen helyes értelmezése Jézus személyének és tetteinek!

Ezért Jézust, halálát és feltámadását ma is (!) egyedül a Szentlélek ihlette szent iratok (immár az Ó- és Újszövetség) szerint tudjuk megismerni és helyesen értelmezni. Természetesen a Szentlélek segítségével. Ezért állíthatjuk, hogy halála helyettes engesztelő áldozat, feltámadása pedig nem csak az előbbi bizonyítéka, hanem a halottak feltámadásának és Istennel való örök közösségre jutásuknak záloga. Isten változatlanul a Szentlélek által ihletett iratokat használja Jézus és tettei titkának megértésében, amit ma is Szentlélekkel munkál szívünkben. A kereszti evangéliuma így válik a 21. században is szívét melengető örömhírré.

Aki a Lélektől ihletett ó- és újszövetségi iratokat figyelmen kívül hagyva, ezektől függetlenül vagy ezekkel szemben értelmezi Jézust, illetve halálát és feltámadását, és nem tart igényt a Szentlélek segítségére, az félreértelmezi Jézust, és az örömhírt meghamisítja! Lásd pl. a liberális-, felszabadítás-, vagy feminista teológia Jézus-képe! Isten óvjon meg minket ettől az értelmezéstől!

Az embernek nem feltétlenül jelent örömhírt az, hogy Istennel rendezheti viszonyát, mert nem is ismeri őt. Ezért is szükséges bemutatni azt, hogy mi mindent nyer vissza az élő Istenhez térő ember, mert a konkrétumokkal ragyog fel számára az örömhírnek örömhír volta.

A szerető Istenhez térő ember fel szabadul a bűnei miatti lelkiismeretfurdalástól, feloldozást nyer, múltja rendeződik – hiszen bűne megbocsátá-

tott. Az élő Istenben a hétköznapot békességben élhetővé tevő forrásra talál: megleti a mások iránti szeretet, a mások terhének hordozásához kellő lelki erő, a nehézségekben való vigasztalás vagy a jó döntésekhez szükséges bölcsesség forrását. Az ember iránt megbékült Istenhez térő ember megtalálja helyét a mindenségben: nem magát isteníti, nem a teremtett természetet, amik nem istenek, hanem a valódit, akinek teremtménye ő is, és akinek csodálatos teremtett világában élhet. A neki személyesen szükséges lelki javakat találta meg Istennel: a feltétlen szeretet kincsét, a lelki békeség, az tiszta öröm kincseit – amik személyiségét kiegyensúlyozottá teszik. Őt is építő, szerető, segítő embertársakra talál, szeretetközösség (gyülekezet) részese lesz. Az Istennel hit útján érintkezhet: hittel hallgatja a Bibliából az isteni szót, imádságban a meghallgatás ígéretével beszélhet hozzá: kiöntheti előtte szívét, felteheti kérdéseit és hálával dicsérheti... Az Istennel megbékélt ember Isten előtt igaz, ezért megnyugtató választ kap létkérdéseire: Honnan jön, kicsoda, miért él stb. Szilárd és helyes értékrend részese, amiben helye van családjának, anyagi javainak, honfitársainak, hazájának – és mindezeket megelőzően Istennek. Aki Istenhez tért, az ismeri és használja az „archimedeszi pont”-ot, Istent, aki nélkül nincs erkölcsi rend, és lehetetlen a valóság helyes megismerése. Isten erkölcsi és ismeretelméleti szükség-szerűség – nélküle minden szétesik.

Az istenfélő ember Istennel a boldog és rendezett családi élet titkait ismeri meg, jövője csodálatos reménnyel teli: számára a halál nem megsemmisülés, hanem az őt szerető Istenhez való megérkezés, és majd feltámad új testben, részesül az Isten új világában, a békesség országában. Isten nem az istenhívő embert tönkretévő, átverő, kifosztó, leépítő, félrevezető, hanem fokozatosan stabilizáló, felépítő, életet kiteljesítő, felemelő társ. Megbízható, hűséges, szerető Isten, aki nem rabbá, hanem szabaddá tesz.

Az ilyen ember hasonlít a fészekbe visszakerülő madárfiókához, amelyik újra védelem, gondozás alá került és biztonságba jutott; vagy a lázadásból haza-

térő, majd otthon szerető szülőjét megtaláló fiatalemberhez... Megtalálta azt, aki minden valóságos és érthető értelmi-érzelmi szükségét csillapítja és kielégíti. Kétségtelen, hogy ez, a minket Krisztusban halálosan és feltétlenül, örökre szerető Isten gyökeresen új életre nyit perspektívát számunkra – ha nem ellenségeként, hanem híveként élünk. Nélküle a felsoroltakból örökre kimaradunk, általa pedig mindezekben és még sok egyébben örök időre részese-dünk. Igen, az örömhír valóban örömhír!

AZ EVANGÉLIUMBA VETETT HIT

Pál apostol felszólította hallgatóságát arra is, hogy higgyenek mindabban, amit ő Jézusról, haláláról, feltámadásáról mondott. A személyes hitre felszólítás-hívás hozzátartozott az evangélium hirdetéséhez: *„Eszetekbe juttatom az evangéliumot, melyet hirdettem nektek, melyet be is vettetek...”* (1Kor 15,1-2). Tehát nem csak elhelyezte ezt az örömszerző ajándécsomagot a korinthusi emberek elé, hanem meg is kínálta vele őket: Nos, tessék, ez a tietek, vegyétek be, azaz fogadjátok el, számotokra készült, higgyetek benne! Higgyetek ebben a Jézusban, aki meghalt a kereszten, és harmadnapra feltámadt, és biztosította ezzel a lehetőséget, hogy

kegyelemből örökre visszakerüljetekek élő, személyes Istennel való boldogító szeretetkapcsolatba, ahonnan össze-lünk miatt kiestetek! Ne rideg közönnyel és elutasító hitetlenséggel, hanem befogadó hittel fogadjátok el az örömhírt! Kezdtetek tehát vele új életet, mint szeretett fiai és lányai!

Kétségtelen, hogy a korinthusiak – a Szentlélek révén, amit éppen az örömhírral munkált bennük – hittek az örömhírnek. Így lettek keresztyénné. Nem az ún. szentségek, misztikus tapasztalatok, hősies vallási teljesítmények, jócselekedetek tették őket keresztyénné, hanem Isten, aki kimunkálta bennük a hitet. A korinthusi keresztyének ezt követően ebben a hitben „álltak” – vagyis kitar-tottak a hétköznapiakban is. Pál apostol biztatta is őket arra, hogy tartsák is meg szívükben hittel az evangéliumot.

Mindezt számunkra is hirdeti Isten Szentleke: ha megismertük Jézus evangéliumát, akkor higgyük is azt önmagunkra nézve igaznak! Ugyanis igaz beszéd az, és teljes elfogadásra méltó. Isten, Jézus haláláért minden bűnünket megbocsátotta, feltámadásával biztosította feltámadásunkat és az új testben létet az ő örökkévaló országában. Nem vár cserébe ezért tőlünk sem-miféle vallási pluszteljesítményt, érde-

met, áldozatot, jócselekedetet, hanem azt, hogy hittel fogadjuk el ezeket. Adjunk hálát Jézusnak azért, hogy biztosította számunkra az Istennel való örök közösséget, és ezzel elkerültük az örök kárhozatot.

Ha pedig már hisszük mindezt, akkor tartsunk ki az örömhír bibliai (!) tartalma mellett – napról napra hálával felidézve azt szívünkben! Ezzel védjük is ezt a kincset a támadástól, hamisítótól. Az örök evangéliumon Isten védjegye ragyog, hamisítását törvénye bünteti: a hamisítókra Isten súlyos ítélete van. Ha valaki hamis evangéliumban hisz, továbbra is a kárhozatban van és – ha nem ismeri meg az igazi örömhírt! – marad örökre. Mindnyáján, akik ismerjük és hisszük a bibliai, apostoli evangéliumot, bátran hirdessük, hogy mindenkihez eljusson Isten üdvözítő, megmentő ereje-hatalma: *„... nem szégyellem a Krisztus evangéliumát, mert Istennek hatalma az minden hívőnek üdvösségére, zsidónak először, meg görögnek. Mert Isten igazsága jelentetik ki abban, hitből, hitbe, amint meg van írva: az igaz ember pedig hitből él”* (Rm 1,16-17).

Így tegye le Isten általunk is sok-sok ember karácsonyfája alá az örök evan-gélium kincsét!

Sípos Ete Zoltán / Szeged

KÜLÖNÖS KEGYELMI AJÁNDÉK: ELŐRE ELKÉSZÍTETT JÓCSELEKEDETEK

„A Biblián átívelő gondolat az, hogy az emberi tettek – ha az Isten előtti állapotunkat vizsgáljuk – semmiféle érdemet nem jelentenek. Legyenek azok bármilyen jó és rendkívüli cselekedetek, esetleg az önfeláldozás legszebb példái, vagy szándék tekintetében a legtisztábbak, céljukban a legkiválóbbak. Ez a tény igen bosszantóan és sértően hat sokakra. Úgy gondolják, hogy Isten ebben a tekintetben méltánytalan az emberrel szemben, hiszen nem veszi figyelembe mindazt a sok jót, amit egy-egy ember az életében elkövet.”

A HITETLEN EMBER JÓCSELEKEDETEI

Általános emberi szokásunk, hogy az embert munkája, életműve alapján ér-

tékeljük, ítéljük meg. Ez a szokás úgy hat ránk, hogy mi is törekszünk arra, hogy valamit „letegyünk az asztalra”. Kezük munkájára sokan büszkén tekintenek és hivatkoznak, és el is várják, hogy azt mások is értékeljék, elismerjék.

Viszont nehezen értik meg azt a tényt az emberek, hogyha valaki hatalmas dolgokat is visz végbe, pl.: életét feláldozza a munka oltárán, csodálatos dolgok feltalálója, esetleg energiáit, vagyonát a szegények megsegítésére fordítja – Isten előtt, Isten szemében ezek a tettek nem érnek semmit. Pedig az általános megítélés szerint ezek a teljesítmények a legbecsesebb emberi értékek közé sorolhatóak. Sokan vitat-

ják, hogy Istennel miért ne lehetne elismertetni életük munkáját, eredményeit, ha majd elé kell állniuk. Érdekes, hogy még azok is, akiknek élete tele van istentelenséggel, ha valami kis jót, látványosat vagy tetszetőst tesznek, azonnal elvárják, hogy Isten beírjon nevük mellé egy piros pontot, és fogadja el őket igaznak ezekért a tetteikért.

A Biblián átívelő gondolat az, hogy az emberi tettek – ha az Isten előtti állapotunkat vizsgáljuk – semmiféle érdemet nem jelentenek. Legyenek azok bármilyen jó és rendkívüli cselekedetek, esetleg az önfeláldozás legszebb példái, vagy szándék tekintetében a legtisztábbak, céljukban a legkiválóbbak.

Ez a tény igen bosszantóan és sértően hat sokakra. Úgy gondolják, hogy Isten ebben a tekintetben méltánytalan az emberrel szemben, hiszen nem veszi figyelembe mindazt a sok jót, amit egy-egy ember az életében elkövet. A Biblia viszont ezt tanítja nekünk.

Ha az emberek közül bárki is alkalmas lenne arra, hogy Istennek kedves dolgokat cselekedjen, akkor nem lett volna szükség Jézus helyettesítő közbenjárására. Eddig nem élt olyan ember, és ezután sem lesz egy sem, aki életvezetésének tisztaságával és tetteinek jóságával megmenthetné magát Isten ítéletétől és az ezt követő örök kárhozattól. A Biblia azt tanítja, hogy azok az emberi jó tulajdonságok, az erkölcsös élet, amik olyan emberek életében is megvannak, akik nem hisznek Jézusban, azokat is Isten munkálja bennük. Az természetesen igaz tény, hogy a tisztességes élet, az erényes életvezetés, a fegyelmezett, egészséges, bátor, mértékletes, megfontolt életfelfogás, a társadalmi normákat és a polgári törvényeket követő életvitel, még ha nem is a szív belső tisztaságából és hitből, csupán emberi felismerésből fakad, mégis sokkal többet ér, mint az istentelen, léha élet. És ez méltánylást is érdemel. Ez az életvitel gyakran tartogat evilági hasznot és jutalmat az így élőknél és környezetüknek. Az ilyen életpéldák támogatásra méltóak, hiszen hasznosak az egyén, a család, a közösség, így a társadalom számára. A mondás szerint tisztességesen élni nem könnyű, de megéri.

De az ilyen megbecsülendő életű embereknek is tudnia kellene, hogy bár ez is az Isten munkája bennük, hitetlen emberekben, számukra megigazulást mégsem eredményez. Hiszen a tisztességes élet, annak minden tette, jócselekedete – ha nem Isten dicsőségét, nem az ő nagyobb elismertségét, az iránta való még nagyobb hódolatot célozta, hanem bármi más, és nem hitből fakadó, akkor az – Isten előtt haszon nélküli. Vagyis, emberileg ugyan méltányolható, de Isten előtt nincs megigazító hatása, jutalom nem jár érte.

Sőt – a protestáns megítélés szerint –, ha a cselekedetek nem Isten iránti hitből, nem Isten dicsőségének növeléséből, tekintélye fenntartásának céljából fakanak, akkor azok – legyenek az

emberi megítélés szerint akár a legkiválóbbak is – bűnök. Augustinus a céltévesztett futókhöz hasonlította az ilyen embereket. Minél gyorsabban fut valaki, de céltévesztetten, annál messzebbre kerül a céltől, ezért egyre szerencsétlenebb. Ahhoz, hogy Istennek kedves tetteket hajtson végre, előbb Krisztusba, mint szőlőtőbe kell Istentől

PECZNYÍK PÁL FOHÁSZ

Térdeimen, földi poron,
Atyám, Hozzád fohászokodom.
Életet Te adtál nekem,
Tudod, mi a terved velem.
Ismersz engem, ki vagyok én:
Repedezett cserépedény.
Kérlek, minden alkalommal
Tölts meg lelki tartalommal!
Lélekmentő örömhíred
Vigye hálás, boldog szívvel,
Mert látod, tévedt emberek
Mámorító dalt zengenek.
Örök élet nem kell nekik,
Csak a múlandót kedvelik.
Széles úton vígan járnak,
Csak azt hiszik, amit látnak.
Kérlek: támasz vágyat bennük,
El ne vesszen drága lelkük!
Hívó szóra figyeljenek,
Mennyei honra leljenek!
Üdv útján, mely Hozzád vezet,
Azon találkoznak Vele,
Nagy öröm lesz majd Tenálad,
Ahol örök az imádat,
Ahol minden hívő lélek
Aján zeng a hálaének –
Kiket Fiaid drága Lelke
Bűnből felemelt a mennybe.
S ebben eszköz lehet szerény,
Törékeny kis cserépedény.

beoltatnia. Csak azután tud majd Istennek kedves gyümölcsöt teremni. A Biblia szerint: „*hit nélkül lehetetlen Istennek tetszeni!*” (Zsid 11,6).

A hitetlen ember cselekedetei tehát, legyenek bármilyen nagyszerűek és méltányolandók is, igaznak nyilvánítás tekintetében Isten előtt semmit nem érnek.

A HÍVÓ EMBER JÓCSELEKEDETEI

Ezek után érdemes feltennünk azt az izgalmas kérdést, hogy a hívó ember jócselekedetei értékesek-e Isten előtt.

A Szentírás tanítása szerint hisszük, hogy amikor Isten – Krisztus váltságáért – megbékít magával valakit, akkor megajándékozta őt a bűnbocsánattal, és Szentlelke – hit által – lakozást vesz benne. A Szentlélek erejével napi küzdelem kezdődik számára a test megöklése és az új ember megelevenítése érdekében, élete legfőbb célja pedig az Isten dicsőségének munkálása lesz.

Sajnos – mindezek mellett – továbbra is romlott emberi természetével él együtt. Ezért, ha a hívó ember élete legtisztább tetteivel hozakodna elő, és azt tüzetesen megvizsgálánánk, azon is számtalan, azt beszennyező dolgot fedezhetnénk fel. Bár lehet, hogy ezek csak szeplőcskék egy-egy jócselekedeten, Isten szemében mégis utálatos szennyfoltok. Ha tüzetesen vizsgáljuk életünket, kiderül, hogy egy olyan jócselekedetünk sincs, amit Isten elfogadhatna, hanem minden tettünk kárhozattásra van ítélve, mivel méltatlan Isten szentségéhez. Ugyanis, aki egy parancsolat megsértésében vétkes, mind egyik megsértésében vétkes – Jakab apostol szavai szerint. Ráadásul Isten az ő törvényével folyamatos engedelmességet követel tőlünk, így ha még lenne is időnként egy-két jócselekedetünk, mivel máskor nem tartjuk meg a törvényt, ezért az esetleges jócselekedeteinket se tudja tőlünk elfogadni. Ez a tény mély alázatra kell, hogy gerjesszen bennünket!

Az, hogy kegyelemből üdvözülünk, nem csupán a lelki életünk kezdetére vonatkozik, hanem erre a kegyelemre életünk minden idejében folyamatosan rászorulunk, mert tetteink bűnnel szennyezettek. Vagyis a jócselekedetek sem teszik a hívókat Isten előtt kedvessé, és ő soha nem tetteik miatt fogadja el őket, és kegyelmes irántuk, hanem mindig Jézus Krisztus miatt.

Tetteiket – önmagukban – semminek veszi tehát, akár hívó, akár hitetlen valaki. A jócselekedetekben tehát soha ne bízunk, azokra Isten előtt soha ne is számítsunk, azokra ne is hivatkozzunk, azokért magunkat ne dicsérrjük! Isten előtt minden igazságunk csak szenny – még hívó emberként is.

Ézsaiás próféta írja: „Az Úr által boldogul, vele dicsekszik Izráel minden utóda” (45,25). Tehát a jócselekedete-

tekhez az a helyes viszonyulás, ha azokban egyáltalán nem bízunk az, aki az ítéltre gondol. Nekünk, hívő embereknek sincs más reménységünk Isten trónja előtt, mint a Krisztusban számunkra is kiáradó folyamatos kegyelem.

A SZENTLÉLEK JÓCSELEKEDETEI BENNÜNK

Akkor tehát ne is törekedjünk jócselekedetekre? Semmit sem fogad el tőlünk Isten? De igen. Minden cselekedet, ami Isten számára kedves, és amit ő elfogad, és aminek cselekvésére számtalan módon buzdít is, azt a Szentlélek munkálja bennünk. Isten csak a Szentlélek bennünk, általunk megvalósuló tetteit fogadja el tőlünk. Kálvin azt írja, hogy a szentek a jócselekedetekre úgy tekintsenek, mint amik Isten ajándékai, amikben Isten jóságát ismerik fel, vagy elhívásuk jegyeiként fogják fel, amelyekből kiválasztásukról bizonyosodnak meg. (Institutio 3.14.20.). Kálvin Augustinust idézi: „... a te munkádat lásd meg

bennem, ne az enyémet, mert ha az enyémet látod meg, kárhóztatni fogod, ha ellenben a tiédet, megkoronázod azt, hiszen bármilyen jó cselekedetem tőled származik.”

Vagyis az Úr úgy tekinti a tőle kapott, és Szentlelkével munkált jócselekedeteket, mintha azok a mieink volnának, és nem csak elfogadja őket, hanem még jutalmat is ad értük. Ezzel mintegy arra ösztönöz, hogy minden igyekezetünkkel kitartóan végezzük a jót.

Ezért nem fogadunk el a jócselekedetekért dicséretet, hanem azokat azonnal elutasítjuk, Istenhez irányítjuk, azokon nem is osztozkodunk vele, hanem mindent sértetlenül és egységben Istennek hagyjuk.

Jócselekedeteinknek értékét tehát Isten jósága adja, önmagukban azoknak semmi értékünk nincsen. Ha tehát jót cselekedtünk, tegyük egyértelművé, hogy az Isten Szentlelkének munkája volt bennünk, általunk, miért egyedül őt illeti a dicsőség.

Hogy melyek ezek a jócselekedetek? – feltárja azt az Úr a Szentírásban. Mindaz, ami „*hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, az igazságban való nevelésre; hogy az Isten embere tökéletes és minden jó cselekedetre felkészített legyen*” (2Tim 3,16-17). A törvényben pedig azt ismerjük meg, hogy mik a Szentlélek cselekedeteinek – mint a mi jócselekedeteinknek – megjelenési formái.

Mindez úgy lesz érzékelhető számunkra, hogy a háládatosság – ami annál mélyebb a szívünkben, minél jobban megértjük a kegyelem felfoghatatlan mértékét – arra ösztönöz bennünket, hogy jó cselekedetekkel igyekezzünk kifejezni hálánkat Isten felé. Ezek pedig nem a magunk által jónak nevezett tettek, mert azok semmik Isten előtt, hanem azok, amikről Isten kijelenti, hogy jók, amit ő vár és elfogad az övéitől.

Mivel Isten dicsőítésére az emberi élet kevés, így van bőven tennivalónk.

Sípos Ajtony Levente / Soltvadkert

A LEÉPÍTÉS IDŐSZAKA (ÉBREDÉSTÖRTÉNETI SOROZAT FOLYTATÁSA)

Amikor a szovjet csapatok megszállták hazánkat, a helyi katonai parancsnokok általában biztatták a lelkészeket, hogy folytassák az egyházi szolgálatokat úgy, mint addig. Hangsúlyozták, hogy a Szovjetunióban nincs egyházellenesség, ott a politika közömbös az egyházzal szemben. (A német támadás időszakában, amikor országuk vesztesre állt, a templomokban – Sztálin kérésére – lelkesítették a lakosságot, és imádkoztak fegyvereik győzelméért.) Valóban, néhány évig szabadon folyhatott az egyházi és az ébredési munka. Konferenciákat, összejöveteleket tarthattunk utcán, iskolatermekben. Legfeljebb az ébredéssel nem rokonszenvező egyházi egyének morgolódtak továbbra is.

Azonban a materializmus továbbra is ateista maradt. Amikor megkezdődött hazánkban a szocializmus felépítése, ezzel párhuzamosan az egyház és az ébredés leépítése is elindult. Az egyházi élet és a lelki megmozdulás „klerikális reakció” minősítést kapott, ami ellenség jelentést hordozott a kommunizmus számára.

Miközben az ébredés szolgálói hűségesen hirdették az evangéliumot, az egyház szervezete átalakult. Egyházi vezetők csak olyanok lehettek, akiket vagy a párt ajánlott, vagy akik – féltve állásukat, jövődjüket – behódoltak az ideológiának, esetleg besúgóok lettek. Sajnos, nem kevesen voltak ilyenek! Őket nevezték „egyházkormányzóknak”, „vonalas lelkészeknek” vagy „békepapoknak”. Ezek az új egyházi vezetők lettek az egyházi élet és az ébredés leépítésének eszközei, munkálói. A kommunista párt velük hajtatta végre döntéseit. Jellemző eset volt, amikor az egyik magas rangú egyházi tisztségviselő bejelentette a lelkészi gyűlésen, hogy az úrvacsoraosztás előtti bevezető előfóhászból ő kihagyja ezt a mondatrészt: „... hogy kiszabadítson minket e jelenvaló gonosz világból”. Ezt azzal indokolta, hogy ez a világ már nem gonosz. Felerősödött a megalkuvás és ige-hamisítás is. Folyamatosan ajánlottak egyházi lapokban igehirdetési vázlatokat, ami alapján lehetett a szocialista építést, a Tsz fejlesztést (mezőgaz-

dasági termelőszövetkezeti – a Szerk.) segíteni. Például: Én vagyok a jó pásztor = juhtenyésztés, Vesd a magot a víz színére = rizstermesztés, máskor valaki a Tsz-ről azt prédikálta, hogy az az Isten országát készíti elő itt a földön. Ahol a termelőszövetkezet szervezése folyt, ott kötelezővé tették a lelkésznek az azt segítő prédikációt. Viszont, amikor a lelkész így prédikált, akkor hamar kiürült a templom. Ezt a felettesek nagyobb gyülekezetbe helyezéssel jutalmazták.

Amikor 1948-ban aláírták az Állam és a Református Egyház közötti egyezményt, abban még nagy szolgálati területet jelöltek ki az egyház, de a lelki szolgálat számára is. Akkor még számoltak az ébredési mozgalommal. Az 1948-ban megjelent új Református Énekeskönyv előszavában például többször is megemlíti az ébredést és annak zenei, lelki igényét.

Az iskolák államosítása nagy felzúdulást okozott, de ezt is úgy rendezték el, hogy – noha az állam akarta – mégis általában az egyházi vezetés ajánlotta

fel az iskolákat az államnak. Egyetlen protestáns középiskolaként maradt meg a Debreceni Református Kollégium. Amikor a négy teológia közül kettőt meg akartak szüntetni, a Tiszáninneni Református Egyházkerület nem volt hajlandó a Sárospataki Kollégiumot bezárni. Ezért azután az egyházkerületet szüntették meg, és a Tiszántúli és Tiszáninneni Egyházkerületeket – Péter János püspöksége alá rendelve – összevonták a debreceni székhelyű, új nevű Tiszavidéki Egyházkerületbe. Csak később, több év elteltével, 1956 után alakult meg ismét a Tiszáninneni önálló egyházkerület, de akkor már csak a sárospataki Nagykönyvtár maradt egyházi kezelésben. A Református Egyháznak ilyen módon csak két lelkészképző intézete maradt, Debrecenben és Budapesten. (A Római Katolikusok nem voltak ilyen szolgálatkészek, ezért nekik sokkal több oktatási intézményük maradt fenn.)

Az 1950-es évek elején megszüntettek, feloszlattak minden szervezetet, egyesületet (SDG, Bethánia stb.), szolgáló közösséget, beleértve a diakonisszákat, az apáca- és szerzetesrendek működését is. A propaganda szerint önként mondták ki megszűnésüket, a valóságban azonban ez az állam parancsa volt.

Ahol a gyülekezetben ébredés volt, és a lelkész is az ébredést munkálta, a gyülekezet vezetőjét – sokszor kegyetlen módon – áthelyezték a lehető legtávolabbi gyülekezetbe. A helyére pedig olyan lelkészt állítottak, aki ellensége volt az ébredésnek. Így előfordult az a furcsa helyzet is, hogy a lelkész a szószéken elítélő, elmarasztaló stílusban mindig a hívőkről prédikált. Pedig az istentiszteleten szinte csak a hívők vettek részt. Ha valaki nem lelkészként szolgált az ébredésben, akkor őt a munkahelyén vonták felelősségre. Sokakat ezért az állásukból is elbocsátottak.

1951-ben (pártállami szervként – a Szerk.) megalakult az Állami Egyházügyi Hivatal (ÁEH), ami változtatás nélkül átvette a Szovjetunióban működő hasonló intézmény munkamódszerét, és az utasításokat a továbbiakban Moszkvából kapta. Felügyelte a gyülekezetek és a lelkészek munkáját, életét, beleértve a lelkészválasztásokat is. Az

1950-es évek végén Sárospatakon tartottak egy lelkészkonferenciát, ahol a megyei ÁEH vezetője bejelentette, hogy „minden lelkész keressen magának megfelelő állást, mert öt év múlva minden templomot bezárunk”. Ez a mondat buzgóságából fakadt, rövidesen – állami intézkedéssel – menesztették státuszából. Néhány év múlva – egy másik intézmény vezetőjeként elkövetett sikkasztás miatt – börtönbe zárták.

TÜRMEZEI ERZSÉBET HOL VANNAK?

Beszélgetünk, és az „égő fiút”
emlegetem.

Emléke átlép évtizedeken.
Még meg se érkezett a távol
testvérhazából,
„Tudod, olyan égő fiú!”
– írta valaki nekem.

Mert égett, lángolt Krisztusért.
S ahoVa eljutott, akit elért,
mennyeien tüzet fogtak!

Bár ne lennének soha híjával
„égő fiúknak-leányoknak”,
Krisztusért égő szíveknek,
akik lángolva, lobogva
segítenek, szolgálnak, szeretnek!

Sokszor olyan dermesztő a hideg...
Ég-e az enyém?
Ég-e a tied?
Hol gyújthat a Szentlélek lángot?
Hol vannak az égő szívek?!

Az egyházi iskolák államosítása sok probléma forrása lett. Ha pl. a lelkész felesége tanító volt, többé nem volt szabad templomba járnia. Ha történetesen kántor is volt, akkor sem. Figyelték és feljegyezték a templomba járó embereket, és ha lehetett, valamilyen indokkal megfélemlítették, megfenyegették őket. A konfirmációban mindig problémát láttak, mivel az egyházi életet mindenképpen akadályozni akarták. Erőteljesen csökkent az úrvacsorázók és az istentiszteleten, egyházi alkalmakon résztvevők száma. Az egyházi szertartásokat pótló társadalmi cselekményeket honosítottak meg: keresztelezés helyett névadót, házasságkötés és temetés helyett társadalmi szertartást.

Sajnos eredményes intézkedések voltak ezek, hiszen a pártemberek és szimpatizánsaik, vagy a megfélemlítettek csak ezeket vehették-vették igénybe. Persze számtalanszor megtörtént, hogy a nagymama éjjel vitte a parókiára az unokáját megkereszteltetni.

A társadalomban és az egyházban a párt (Magyar Dolgozók Pártja, sztálinista irányvonalat követő kommunista párt 1948-1956 között – a Szerk.) szándékai érvényesültek. A párt megkövetelte tagjaitól, hogy végezzenek fokozott nevelőmunkát a családjukban, azért, hogy közvetlen családtagjaik se vegyenek részt vallási szertartásokon. Azokat a párttagokat, akik mégis részt vettek valamilyen egyházi rendezvényen, szükség szerint felelősségre vonták. Emiatt is sokan meginogtak addigi vallásos felfogásukban.

A falu és város vezetője a tanácselnök volt. Abban a községben, ahol lelkészként szolgáltam, a tanácselnök felesége rendszeresen járt templomba. Férje egy őszinte beszélgetésben elmondta, hogy őt ezért a pártban felelősségre vonták. Ő ezzel az indokkal mentette magát: „Mondjátok meg, hogy mit tegyek a feleségemmel? Válgak el tőle?” Választ nem kapott, de ezért többé nem zaklatták már. Viszont az egyházi temetéseken ő is részt vett, amit nekem ezzel indokolt: „Legalább ott hallhatok igehirdetést”. Később, egy négyszemközti beszélgetésben elmondta, hogy rólam minden hónapban jelentést kell küldenie a feletteseinek. A jelentésekben olyanokat írt, amivel nem tudtak mit kezdeni, mert nem volt benne rám nézve terhelő tény. Az ÁEH megyei vezetője egyszer meg is jegyezte, hogy nem érti a viselkedésemet, mert szolgálati helyemen, a faluban, a legnagyobb elismeréssel nyilatkoznak rólam, az egyházi vezetés viszont neheztel rám. Én az ellentétet azzal indokoltam, hogy nem értek mindenben egyet az egyházkormányzat teológiai irányvonalával. Ezek után a részletekre már nem volt kíváncsi.

1950-ben a Dunamelléki református püspök, Bereczki Albert, kiadta az ún. Testvéri Izenet-et. Ebben egyrészt elismerőleg szólt az ébredésről, ami egyházunkban jelentős megújulást eredményezett, másrészt megállapította,

hogyan az azt munkáló ébredési mozgalmak nem találták meg helyüket az egyházban. Sem kint, sem bent nem voltak. (Persze, ez a megfogalmazás nem volt helytálló!) Az evangéliumi egyesületek ugyan közgyűlési határozatban kimondták feloszlásukat, de szükséges, hogy a szívükben is mondják ki ezt! – szövegze le a Testvéri Izenet.

A következő megszorítást az 1952-ben kiadott Missziói Szabályrendelt vezette be. Ebben határozottan elren-

delték, hogy mindenféle szolgálat, összejövetel csak egyházkormányzati engedéllyel lehetséges. A lelkészek sem találkozhattak, csak esperesi vagy püspöki engedéllyel. Ezután már a lelkészebe és a gyülekezetbe bármilyen ürüggyel, indokkal bele lehetett kötni.

Számunkra a különös szomorúságot az jelentette ezekben a nehéz évtizedekben, hogy az egyházkormányzat minden tekintetben kiszolgálta a párt érdekét és

kívánságát. Ezzel a szolgáló egyházból kiszolgáló egyház lett. Ennek a terhe és nyomorúsága egyaránt nehezedett a gyülekezetekre és az ott élő hívő közösségekre, amik – mindezek ellenére – továbbra is fennmaradtak. Számmtalan áldás forrása lett az, hogy az ébredés emberei többnyire bölcsen és értelmesen éltek és szolgáltak még akkor is, ha közülük többen emiatt veszélybe kerültek.

Asztalos Zoltán / Hajdúszoboszló

A KEGYELEM KÖLTŐJE (REMÉNYIK SÁNDOR)

125 évvel ezelőtt született Reményik Sándor költő, a két világháború közötti erdélyi magyar irodalom egyik kimagasló alakja, „az erdélyi költő” – ahogyan kortársai, Németh László és Babits Mihály nevezték őt. Az élete során számos díjjal kitüntetett lírikus neve hosszú évtizedekig viszonylag ismeretlen volt Magyarországon, őt és költészetét 1945 után ugyanis száműzték a magyar irodalomból. A rendszerváltást követően ismét felfedezték, és mára – mondhatni – elfoglalhatta az őt megillető helyet az egyetemes magyar irodalom panteonjában. Verseit sorra közzé tették nemcsak egyházi, hanem világi folyóiratok is, köteteit pedig újra kiadták.

Reményik Kolozsvárott született 1890. augusztus 30-án. Iskoláit szülővárosában végezte, ahol érettségi után a Ferenc József Tudományegyetem jogi fakultására iratkozott be, ám tanulmányait szembetegsége miatt nem fejezhette be. Hivatalt sem vállalhatott, így családi vagyonyából és irodalmi tevékenységből élt.

A református kollégiumban szoros kapcsolatba került Makkai Sándorral, a későbbi református püspökkel, de ott kötött életre szóló barátságot Olosz Lajos költővel is. Költészetére leginkább Vajda János, Juhász Gyula, Tóth Árpád és Babits Mihály hatottak.

Az első világháborút követő politikai változásokra az elsők között reagált. Végvári álnéven írt nemzetvédő, bátorító és vigasztaló verseket, amik ismertséget hoztak számára. Költeményeivel a kitarítás, a szülőföldön maradás szüksé-

gességét hirdette. Szemléletéhez később is hű maradt: amikor barátai és költőtársai közül többen az anyaországba költöztek, ő nem hagyta el szeretett városát. Talán ezért írta róla később a Magyar Irodalmi Lexikon, hogy „neve az irredentizmussal forrt egybe”. Ez a megállapítás elegendő volt a diktatúra évtizedeiben ahhoz, hogy verseit ne szavalják, és nevét ne emlegessék. Pedig Reményik nem volt irredenta vagy revizionista, nem szállt síkra az elcsatolt országrészek erőszakos visszaszerzéséért. Ő csak a nemzethez, a szülőföldhöz, az anyanyelvhez, a nemzeti kultúrához, a templomhoz és az iskolához való hűséget hirdette.

Születésekor evangélikusnak keresztelték (dédapja anyai ágon az a Pákh Mihály evangélikus püspök volt, aki a szabadságharc idején hozott debreceni, a Habsburgokat detronizáló (trónfosztó) határozatot kihirdette, és ezért halálra is ítélték (később kegyelmi határozattal ezt az ítéletet kufsteini várfogságra változtatták), a kolozsvári református kollégiumban nevelkedett, de a katolikus liturgiában is járatos volt.

Már gimnazistaként kitűnt írásaival, irodalmi érdeklődésével, de egyetemistaként is gyakran jelentetett meg verseket. Először (1916-ban) az *Új Idők* közölt tőle verset, két esztendő múlva viszont már állandó munkatársa lett az *Erdélyi Szemlének*. 1921-ben szerkesztésében indult el a *Pásztortűz*, amit a legnehezebb években is megjelentetett. Voltaképpen körülötte alakult ki az erdélyi magyar irodalmi élet. 1926-ban,

az *Erdélyi Helikon* alapítójaként, szintén jelentősen járult hozzá az erdélyi művelődési élet felvirágoztatásához.

Első verseskötete (*Fagyöngyök*, 1918) a Nyugat első nemzedékén nevelkedett, vívódó, magányos költő hangja, a Végvári álnéven megjelent kötetében (*Mindhalálig*, 1918; *Csak így...*, 1920; *Végvári versek*, 1921; *Vadvizek zúgása*, 1921) a kisebbségi sorsra kényszerült erdélyi magyarságot szólította meg.

A régi és új verseiből összegyűjtött *A műhelyből* (1924) című kötete már egy kiforrott költőt mutat be, csakúgy, mint az *Egy eszme elindul* (1925) című, amiben a költői hivatás kérdéseit fejtegeti, vagy az *Atlantisz harangoz* (1927) című összeállítás.

A békediktátum kihirdetése után elhallgatott, teljes magányra ítélte önmagát. Betegségeivel küszködve Isten-nél keresett menedéket, így jelentek meg a *Szemben az örökméccsel* (1930) és a *Kenyér helyett* (1932) című kötetei. Az úgynevezett istenes verseiben a hit és a hitetlenség kérdéseivel foglalkozik, ezekben „együtt szólal meg az istenkeresés és hitvallás”. Legismertebb vallásos versei: *Templom és iskola*, *Pilátus*, *Az óriás* (amivel Luthernek állít emléket), *A fordító* (Károli Gáspár emlékének), *Kenyér helyett*, *Elkéstetek*, *János evangéliuma*. Talán legszebb írása a *Kegyelem* c. költemény, amiben gyönyörű költői képpel, mély hittel és alázatossággal mutatja meg, hogy igazából milyen is az Isten mindenek felett való szent és elmúlhatatlan kegyelme.

*Először sírsz.
Azután átkozódsz.
Aztán imádkozol.
Aztán megfeszíted
Körömszakadti maradék-erőd.
Akarsz, egetostromló akarattal –
S a lehetetlenség konok falán
Zúzod véresre koponyád.
Azután elalélsz.*

*S ha újra eszmélsz, mindent újra
kezdesz.*

*Utoljára is tompa kábulattal,
Szótalanul, gondolatlanul
Mondod magadnak: mindegy,
mindhiába:
A bűn, a betegség, a nyomorúság,
A mindennapi szörnyű szürkeség
Tömlöcéből nincsen, nincsen
menekvés!*

*S akkor – magától – megnyílik az ég,
Mely nem tárult ki átokra, imára,
Erő, akarat, kétségbeesés,
Bűnbánat – hasztalanul ostromolták.
Akkor megnyílik magától az ég,
S egy pici csillag sétál szembe véled,
S olyan közel jön, szépen mosolyogva,
Hogy azt hiszed: a tenyeredbe hull.*

*Akkor – magától – szűnik a vihar,
Akkor – magától – minden elcsitul,
Akkor – magától – éled a remény.
Álomfájdnak minden aranyágán
Csak úgy magától – friss gyümölcs
terem.*

Ez a magától: ez a Kegyelem.

Az 1930-as évek második felére a transzilván szellem kiemelkedő kép-

viselője lett: költői és emberi programját a *Romon virág* (1935) c. kötetben fogalmazta meg. Az erdélyi hagyományokhoz való ragaszkodást nyomatékosította. Halála előtt adta ki a *Magasfeszültség* (1940) c. könyvét, míg az *Egészen* (1942) c. kötete már csak posztumusz jelenhetett meg. 1941. október 24-én hunyt el Kolozsvárott, és ott, a Házsongárdi temetőben temették el. Temetésekör Bánffy Miklós, a nagy erdélyi író, politikus, Magyarország külügyminisztere mondta a sírnál: „mindenütt ott lesz, és örökké, ahol él, küzd és szenved a magyar”. Sírkövén az *Öröktűz* című versének sora olvasható: „Egy lángot adok, ápd, add tovább...”.

Verseit angol, cseh, francia, lengyel, német, olasz, román, svéd, szlovák és horvát nyelvre fordították le. Édesanyja, aki nemcsak szerette az irodalmat, hanem értője is volt, több versét fordította le német nyelvre. Az külön is kiemelendő, hogy maga, Reményik is folyékonyan beszélt németül, franciául és angolul.

Életét egymásra hatóan két tényező határozta meg: keresztyénisége és magyarsága. Bár formai szempontból akadtak nála mivesebb verselők is Erdélyben, de „kevesen voltak, akik ennyire természetes hangon tudtak volna annyi értékes gondolatot és nemes érzelmet közvetíteni, mint ő. Reményik Sándor a sorsát vállaló, minden viszontagság ellenére is az igazságot kereső és hirdető ember volt. Vallotta, hogy a nemzedékek reménytelennek tűnő sorsában is ott a remény,

de a változások adta esélyhez olyan emberek kelljenek, akik ezt felismerik és ki is tudják használni” – írta róla egyik méltatója.

1937-ben és 1941-ben Baumgarten-díjjal, 1940-ben Corvin-lánccal, 1941-ben (posztumusz) az MTA nagydíjjal ismerték el munkásságát. A rendszerváltást követő esztendőkből köteteket újra kiadták, költeményei számos változásban láttak napvilágot. Összegyűjtött verseit Dávid Gyula rendezte sajtó alá (2005). Gazdag életét többen is feldolgozták, ezek közül a legismertebbek: Rass Károly: *Reményik Sándor* (Kolozsvár, 1926), Jancsó Elemér: *Reményik Sándor élete és költészete* (Kolozsvár, 1942), Kristóf György: *Reményik Sándor* (Kolozsvár, 1944), Hantz Lám Irén (szerk.): *A lámpagyújtogató* (Kolozsvár, 2007), Pomogáts Béla: *Egy eszme indul – Reményik Sándor arcképéhez* (Budapest, 2011), Liktör Katalin (szerk.): *Rokon álmok álmodója – Áprily Lajos és Reményik Sándor levelezése, 1920-1941* (Budapest, 2014), Kabán Annamária – Mózes Huba (szerk.): *Elődei emberségéből – utódaink emberségéért* (Miskolc, 2015).

Az irodalomtörténészek, életrajzírók rendkívüli szakértelemmel vették számba örökségét, és rajzolták meg számunkra költői portréját, ám ezeknél is beszédesebb képet alkotnak azok a versei, amikben a költő rajzolja meg annak nagyságát, aki őt erre a feladatra felhatalmazta, elhívta és szolgálatba állította.

Margit István / Pécel

HÍREK – KÖZLEMÉNYEK

A BIBLIA SZÖVETSÉG 20. ORVOS-KONFERENCIÁJA (2015. OKT. 31–NOV. 5.)

Ebben az évben ismét Berekfürdőn, a Hotel Pávaiban került megrendezésre a Biblia Szövetség orvos-csendeshete – immár 20. alkalommal. Tizennyolcszor a Bakony-fennsíkon fekvő Hotel Szépalmásban, kétszer a berekfürdői gyógyszállóban találkoztunk. Egymást már jól ismerő kis csapatunk új résztvevőkkel is bővült. Lelki-teológiai témájú előadás-sorozatok mellett orvos-szakmai, szakmapolitikai előadások gazdagították ezt a néhány napot; neves, és a szívünknek nagyon kedves előadókkal – és persze az elmaradhatatlan, éjszakába nyúló beszélgetésekkel.

Álmos bácsi, aki mindaddig nem csak szellemi-lelki vezetője, de a kezdetektől lelkes szervezője, motorja is volt ezeknek a konferenciáknak, idén már nem lehetett közöttünk. Az orvostudomány iránti érdeklődése onnan eredt, hogy orvos szeretett volna lenni, de az ötvenes években lelkészgyerekként erre nem volt lehetősége. Az orvosi hivatás iránti érdeklődése viszont megmaradt, amit mindig tapasztalhattunk is. Kedves személyisége, lelki tekintélye, őszinte, testvéri szeretete sokáig hiányzik majd.

A konferencia délelőtti előadásain Sípos Ete Zoltán lelképásztor két előadás-sorozatot is hozott – a maga nemében mindkettő igen átfogó, az emberiség történelmén átívelő szolgálat volt –, nem nélkülözve a személyes vonatkozásokat sem.

A Biblia természetfelfogása témájú előadásokban beszélt arról, hogy hitünk szerint a teljes létező tér-idő-anyag-információ-rendszert a mindenható Isten teremtette az Ige (az ő szava) által, ami szemben áll a materialisták felfogásával, akik ma már nem is annyira materialisták, hiszen nem a materiát, az anyagot, hanem inkább az energiát, vagy az információt tekintik a végső valóságnak. Idő, anyag, véletlen – ez a hitetlen világ „szent-háromsága” – ezekről hiszik ugyanis, hogy örökkévalók, mindig léteztek, és ezekből származik minden.

A másik sorozat Jézus újszövetségi példázatáról, a tékozló fiú történetéről szólt, ami Isten története, aki végtelenül gazdag és minden emberi várakozást felülmúlóan szerető szívű Atyánk.

Viczián Miklós mérnök az üldözött és mártír keresztényekről beszélt, az őskereszténységtől napjainkig (!) tartó üldöztetés időszakát mutatta be.

Egyik orvos-szakmai előadónk Velkey György, a Magyar Kórházszövetség elnöke volt, aki a rá jellemző kedvességgel és józan összeszedettséggel „Egészségügyünk helyzete – keresztény kérdések és válaszok” címmel adott izgalmas és őszinte, itt-ott kicsit lehangoló, de nem reménytelenséget tükröző összefoglalást szakmánk jelen helyzetéről és a kivezető utakról. Lehetőséget kaptunk, hogy kérdéseinkkel is megkeressük őt.

Erdélyi Judit kardiológus az előadásában a beteg állapot békességgel való elhordozásának lehetőségéről szólt. Aki Isten kezéből tudja elfogadni a betegséget, és elhiszi azt, amit az ige mond, hogy Isten azoknak, akik őt szeretik, mindent javukra fordít (Rm 8,28), annak a körülményeitől függetlenül minden értelmet felülhaladó békességet ad.

Kállai Imre fiatal orvos-lelkész az előadásában a pszichoterápia vagy lelkigondozás nehéz és izgalmas kérdéskörébe engedett betekintést.

Megismerkedtünk a diabetológia (Makrai Tibor) és a gyermek-kardiológia (Szabó Andrea) aktualitásaival.

Az esti áhítatokon az ószövetségi tékozló fiú – Manassé király – élete példáján keresztül csodálkozhattunk rá ismét Isten irgalmára, minden mélységből felemelő szeretetére.

Ismét áldott és gazdagító konferenciánk volt, és elköteleztük magunkat a folytatás mellett – reménységünk szerint jövőre is lesz orvos-csendeshét. Mert fontos, egyre fontosabb, hogy keresztény orvosként ilyen módon is keressük egymás közelségét, álljunk egymás mellett elérhetően, megszólíthatóan, megerősített baráti-testvéri kötelékben. Erre hívunk és buzdítunk minden orvos testvérünket: Jövőre kapcsolódjatok be ti is ebbe a közösségbe!

Dr. Szabó Andrea / Budapest

FONTOS KÉRDÉSEK

A következő előadás programja:

*február 14.: Mi közünk van az ószövetségi törvényhez?
(előadó: Sípos Aba Álmos)*

Az előadás 17 órakor kezdődik a Budapest, Nagyvárad téri ref. templomban (VIII. ker. Üllői út 90.), amit beszélgetés követ. Az előző előadások hanganyaga a helyszínen megvásárolható vagy megrendelhető.
Mindenkint szeretettel várnak a szervezők!

A BIBLIA SZÖVETSÉG EGYESÜLET TANÁCSA 2015. november 28-ai, péceli ülésén meghallgatta a titkári beszámolót, tárgyalta a Biblia és Gyülekezet szerkesztőbizottsága és oktatási bizottsága személyi összetételére beterjesztett javaslatot, valamint az alapszabályi és jogszabályi változások miatt átdolgozott szervezeti és működési szabályzatot (SZMSZ). A felvetett javaslatokkal kiegészítve javasolta az Elnökségnek a bizottságokra vonatkozó határozati döntést, valamint az átdolgozott SZMSZ hatályba léptetését. A tanácsülésen a tagokon, póttagokon, valamint a felügyelő bizottsági elnökön kívül tanácskozási és javaslattevési joggal részt vett az Elnökség, a tanácsulást a vezető tanácsag, Pintér Elemér vezette. Kimentést kért Molnár Sándor, Sípos Ete Zoltán tanácsag, távolmaradási szándékát előre nem jelezte és nem mentette ki Varga Róbert tanácsag. Az áhítatot Alföldy-Boruss Dezső tanácsag tartotta. ■

*

A BIBLIA SZÖVETSÉG ELNÖKSÉGE 2015. november 28-án (a Tanács javaslatát figyelembe véve), elnökségi ülésen egyhangú határozatban döntött:

– A Biblia és Gyülekezet folyóirat szerkesztőbizottságáról. Tagok: Alföldy-Boruss Dezső, Cs. Nagy János, Margit István, dr. Mikolicz Gyula, Sípos Ajtony Levente, Sípos Ete Zoltán, felelős szerkesztő: Sípos Ajtony Levente, szerkesztő: dr. Mikolicz Gyula. A bizottság 2016-ban kezdi munkáját, feladata a folyóirat eddigi szellemiségének, tartalmi jellegének biztosításával az évenként négyszeri megjelentetéshez a szerkesztés előkészítése, kiadásra átadása az Ébredés Alapítványnak.

– A Tanács javaslatát figyelembe véve a BSz oktatási bizottságát új tagokkal egészítette ki. Felkérte és megbízta Cs. Nagy Jánost, Sípos Aba Álmost és Zila Pétert a bizottsági munkában teljes jogú tagként való részvétellel.

– A BSz Alapszabályának és a jogszabályi követelmények változásának okán, valamint a tanácsi javaslat alapján a Biblia Szövetség Egyesület Szervezeti és működési szabályzatát (SZMSZ) átdolgozta, elfogadta, és 2015. december 01. nappal hatályba léptette. A szabályzatot közé teszi a BSz honlapján, és kérésre a BSz tagjai számára fénymásolatban megküldi. ■

*

A BSZ PÉCELI ALAPFOKÚ BIBLIAISKOLÁJA – mint már arról előző lapszámunkban hírt adtunk – szeptember harmadik szombatján a 2015-16. tanév a tanévnyitó ünnepséggel elkezdődött.

Az igemagyarázatot Alföldy-Boruss Dezső tanácsag, bibliaiskolai tanár tartotta Ézsaiás próféta és a próféta fiak történetének aktualizálásával, majd az Elnökség nevében dr. Mikolicz Gyula titkár köszöntötte a hallgatókat, és nyitotta meg a tanévet, ezt követően Sípos Ete Zoltán tanácsag, az oktatás megbízott felelőse adott tájékoztatást. Az évnyitó ünnepségen részt vett több tanácsag és póttag, az ellenőrző bizottság elnöke, tantárgyak oktatói, valamint a székházban dolgozó munkatársak és más vendégek. Az első évfolyamnak az aulában, a harmadiknak az emeleti tanteremben tartjuk az órákat.

A tanév oktatási terve:

– 1. évfolyam: ószövetségi bibliaismeret (négy oktatási nap), hitvallásismeret (két nap), egyháztan (egy nap)

– 3. évfolyam: missziológia (két nap), apologetika (két nap), hitvallásismeret (két nap), egyháztörténet (egy nap). A hitvallásismeret a két évfolyam együtt hallgatja.

Oktatási idő: 9.15-16.45 között, 45 perces tanórákkal.

Tanárok: Alföldy-Boruss Dezső (egyház történet), Horváth Géza (hitvallásismeret), Hotorán Gábor (apologetika és ószövetségi bibliaismeret), Sípos Aba Álmos (missziológia), Sípos Ajtony Levente (egyháztan), Sípos Ete Zoltán (apologetika, ószövetségi bibliaismeret), a bibliaiskola lelkes önkéntes titkára Tóth Melinda.

Az első évfolyamon negyven, a harmadikon tizennyolc hallgató kezdte tanulmányát, eddigi hiányzásuk miatt egyes tantárgyak pótlására korábbi hallgatók is bekapcsolódnak. Évzárás a májusi oktatási napon lesz.

A vidéki, eddig megkezdett tanfolyamokat befejeztük, illetve folytatjuk, új tanfolyamot a körzetfelelősök által jelzett igény alapján indítunk majd, erre lehetőség legközelebb a következő tanévben lesz. ■

*

MÁJUSBAN A MUNKÁLTATÓ FELMONDÁSÁVAL megszűnt Nagy László alkalmazotti státusza a BSz-nél. A karbantartási, javítási feladatokra a Jádina Kft.-vel kötöttünk vállalkozási szerződést. A Kft. tulajdonosa, Váraljai János, a nyári hónapoktól gondos és lelkiismeretes, részben önkéntes munkával gondozza az ingatlant, szereli az elromlott közműveket. Vállalta, hogy a téli hónapokban tisztasági meszeléssel újít fel többet is a székház közel húsz éve használt szobái közül. ■

*

AZ ELŐZŐ ESZTENDŐ EGYIK NYÁRI VIHARA jelentősen megromgálta a város elektromos hálózatát, amiből a BSz ingatlana sem maradt ki. A telefonközpont, a készülékek, az egyik falikazán cseréje, javítása után 2015. év végén ismét használatba vehettük a riasztórendszert is, aminek központi egységét, több

érzékelőjét és bizonyos kábelét is használhatatlanná tette a villámcsapás. ■

*

MAGYAR JÁNOSNÉ BSZ TAGUNK kisméretű harangot ajándékozott a BSz-nek, ami a következő év tavaszától már az udvaron és a kertben tartózkodókat hívogatja a rendezvények, programok megkezdéséhez. ■

*

A BSz körzetei terveink szerint a 2016. év első negyedévében választhatják meg küldötteiket, akik az egyesületi küldöttgyűlésen (május 7.) képviselik majd tagtársaikat, döntenek a gyűlés elé beterjesztett napirendi pontok szerint.

A BSz Tanácsa és Elnöksége kéri a Biblia Szövetség Egyesület tagjait, hogy részvételükkel segítsék és aktívan támogassák a választást!

*

Halottunk: ☩ **Tóth Zsófia** (1938) Sárkeresztes.

Ismét egy BSz tagunk haláláról kaptunk értesítést. Hozzá tartozóinak, gyülekezete tagjainak és az őt ismerő testvéreknek a kegyelmes Isten vigasztalását kívánjuk! Emlékét megőrizzük a Biblia Szövetségben is.

*

Folyóiratunk legközelebb a húsvéti ünnepkörben jelenik meg.
Lapzárta: 2016. március 1.

Programjainkról részletes tájékoztatást olvashat a www.bibliaszov.hu honlapunkon.

AZ ÉBREDÉS ALAPÍTVÁNY 2014. ÉVI GAZDÁLKODÁSA

PÉNZESZKÖZÖK NYITÓ EGYENLEGE (2014. 01. 01.)

Nyitó egyenleg összesen: 1 143 607

NYITÓ KÖVETELÉS ÉS KÖTELEZETTSÉG

Követelések nyitó értéke 0
Kötelezettségek nyitó értéke (2014. 01. 01.) 1 776 000

BEVÉTELEK

Alapítótól kapott támogatás 885 000
Magánjellegű támogatás 2 655 156
Adományok jogi személyektől 126 000
Alapítványi tevékenység bevételei 4 900 032
SZJA 1% 69 196
Kamatbevétel 66
Összes bevétel: 8 509 450

FENNÁLLÓ KÖVETELÉS ÉS KÖTELEZETTSÉG

Fennálló követelés 0
Fennálló kötelezettség (2014. 12. 31.) 1 843 000

KIADÁSOK

Anyagjellegű kiad. (nyomda, könyv- és anyagbeszerz.) 3 183 535
Üzemeltetési ktg. (cégautó, tel., bizt. díjak, karbant.) 701 544
Postaköltség 673 498

Bankköltség, fizetett kamat 228 987
Irodaszer, nyomtatvány 28 165
Tárgyi eszközök 97 915
Könyvelési díj 468 000
ÁFA 56 000
Egyéb ktg. (üzemorvos, pénztárgép, téves befiz. rendezése) 90 276
Személyi jellegű kiadások 3 484 700
Összes kiadás: 9 012 620

PÉNZESZKÖZÖK ZÁRÓ EGYENLEGE (2014. 12. 31.)

Záró egyenleg összesen: 573 437

AZ ALAPÍTVÁNY 2014. ÉVBEN VÉGZETT TEVÉKENYSÉGÉNEK BEMUTATÁSA

Az Ébredés Alapítvány könyvekkel, egyéb kiadványokkal támogatta a Biblia Szövetség konferenciáit, ismeretterjesztő sorozatokat, gyermek- és ifjúsági táborokat, egyéb rendezvényeket. Kiadványaival hozzájárult más szervezetek által szervezett konferenciák sikeres lebonyolításához is, és rendszeresen támogatta a határon túl élő magyarságot, vállalva a postai és szállítási költségeket is. Munkáját 10 önkéntes is segítette.

Az Alapítvány vagyona 2013. december 31-én 7.565 ezer Ft, 2014. december 31-én 6.868 ezer Ft volt. Értékcsökkenési leírás: 46 ezer Ft.

A Biblia Szövetség Egyesület éves programja (tervezet)
(központi szervezésben – a körzeti és a vidéki bibliaiskolai program nélkül)
– 2016 –

JANUÁR

30. előadás nőknek (Bp. Nagyvárád tér)

FEBRUÁR

14. fontos kérdések (Bp. Nagyvárád tér, 17 óra)

20. bibliaiskola (Pécel)

27. előadás nőknek (Bp. Nagyvárád tér)

MÁRCIUS

19. bibliaiskola (Pécel)

12-15. ifj. szolgálók továbbképzése (Pécel) ☒

19. előadás nőknek (Bp. Nagyvárád tér)

ÁPRILIS

2. ifj. hitmélyítő találkozó (Pécel)

2. csendesnap (Mátészalka)

9. 30+ fiatal felnőttek találkozója (Pécel)

10. fontos kérdések (Bp. Nagyvárád tér, 17 óra)

11-15. vezetők és szolgálók konferenciája (Pécel – meghívással)

12. tanácsülés (Pécel)

16. bibliaiskola (Pécel)

30. előadás nőknek (Bp. Nagyvárád tér)

MÁJUS

7. éves küldöttgyűlés és konferencia (Bp. Nagyvárád tér)

21. bibliaiskola (Pécel)

28. előadás nőknek (Bp. Nagyvárád tér)

JÚNIUS

4. családi nap (Pécel)

20-24. konferencia lelkészeknek (Pécel) ☒

25. tanácsülés (Pécel)

JÚLIUS

4-9. konferencia házaspároknak (Galyatető) ☒ **

11-15. konferencia pedagógusoknak (Kismaros) ☒

11-16. állami otthonos lányok tábora (Pécel) ☒

25-29. lelki konferencia (Pécel) ☒

25-31. kenus tábor (?) ☒

(?) kerékpáros tábor fiúknak és lányoknak (?) ☒

AUGUSZTUS

10-14. hitben járó fiatalok tábora/képzése (Gyula) ☒

21. konferencia Nyíregyházán (ref. templom)

SZEPTEMBER

3. családi nap (Pécel)

10. 30+ fiatal felnőttek találkozója

11. fontos kérdések (Bp. Nagyvárád tér, 17 óra)

17. bibliaiskola (Pécel)

24. tanácsülés (Pécel)

OKTÓBER

1. csendesnap (Debrecen)

8. ifj. hitmélyítő találkozó (Pécel)

10-15. lelki konferencia (Mátraháza) ☒

22. bibliaiskola (Pécel)

30-nov.4. konferencia orvosoknak (Berekfürdő, Gyógy-szálló) ☒

NOVEMBER

5. őszi körzeti konferencia (Miskolc, Egyh.k. Székh.)

12. őszi körzeti konferencia (Bp.–Torockó téri ref. templom)

13. fontos kérdések (Bp. Nagyvárád tér, 17 óra)

14-18. lelki konferencia (Berekfürdő) ☒

19. bibliaiskola (Pécel)

26. tanácsülés (Pécel)

DECEMBER

31. szilveszteri program 15-30 éves fiataloknak (Pécel)

Jelmagyarázat:

☒ – részvétel csak előzetes jelentkezés visszaigazolása után

Bp. Nagyvárád tér – Nagyvárád téri református templom

** – A Bibliai Házassággyógyító Szolgálattal közös szervezésben

? – pontosítás a Biblia és Gyül. folyóirat 2016. évi húsvéti számában

ELŐADÁS NŐKNEK – PROGRAM

HATÁRÁTLÉPÉSEK címmel

1. Átlépés a tiltott zónába: a bűneset (*jan.*)
2. Amikor Isten lépte át a határt: Betlehem (*febr.*)
3. Átlépni saját határait: 2Sám 22,30; Zsolt 18,30 (*márc.*)
4. A menekültek: Zsolt 48; Jel 7,9-17 (*ápr.*)
5. A menny határain: Jel 21. (*máj.*)

A Biblia Szövetség Egyesület programjait az evangélium és a keresztyén etikai normák szerint szervezi és rendezi. Cél a szabadidő hasznos és pihentető eltöltése és az ismerkedés lehetősége mellett az evangélium üzenetének közvetítése, a keresztyén tanítás átadása, valamint a közösségi szemlélet erősítése és gyakorlása. A szervezők a résztvevőktől kérik és elvárják a cél teljesülésének támogatását. Aki a közösségi szabályokat megsérti, az önmagát zárja ki a programokon való részvételből.

A közölt program előzetes terv, ezért a változás objektív vagy szubjektív okokból lehetséges, de erről folyamatosan tájékozódhat a Biblia és Gyülekezet c. folyóiratból, illetve a www.bibliaszov.hu honlapról.

Fontos! 2016. évi programra januártól fogadunk el jelentkezést!

– Biblia Szövetség Egyesület, H-2119 Pécel, Kálvin tér 2/B; Tel./fax: (36) 06-28/452-334; drótposta: bsz@bibliaszov.hu –

TUDNIVALÓ A BIBLIA SZÖVETSÉG EGYESÜLET (BSz) 2016. ÉVI PROGRAMJAIRÓL

A meghirdetett előadások, konferenciák nyitottak, azokon bárki (életkorának, nemének, hitbeli elkötelezettségének vagy családi állapotának megfelelően) részt vehet. Programjainkat a protestáns keresztyén hitvallások és a keresztyén etikai rend szellemében szervezzük és tartjuk.

Azokat a szervezett alkalmakat ☒ módon megjelöltük, ahová csak előzetes jelentkezés alapján fogadunk résztvevőket.

Akkor érvényes a jelentkezés, ha a részvételi szándékot írásban (név, lakcím, életkor) a kért jelentkezési helyen bejelenti, és azt a megjelölt összegű jelentkezési előleg megfizetésével megerősíti. A jelentkezéseket visszaigazoljuk, a részletes tudnivalót a program kezdete előtt 1-2 héttel elküldjük. Jelentkezési előleget nem tudunk visszafizetni! Az esetleges programváltozás esetén a jelentkezetteket írásban értesítjük, részükre az előleget visszafizetjük.

A többnapos programok a részvételi díj, általában a szállástisztálkodás, napi háromszori étkezés (egyszer meleg étel), az előadásokon, szemináriumokon való részvétel költségét tartalmazza. Az utazás, az esetleges egyéb helyben fogyasztás költségét (üdítő, telefon) külön kell megfizetni. A résztvevők Bibliát, jegyzetfüzetet hozzanak!

A péceli programhelyek megjelölés a Biblia Szövetség Egyesület székházára vonatkozik. A résztvevőket 2-3 ágyas szobákban nemenként, illetve a házaspárokat együtt helyezük el. **A péceli programokra** – szállás igénybevételéhez – **ágyneműt kell hozni!** Aki ágyneművel nem rendelkezik, 500,- Ft mosatási díjat fizet.

Jelentkezési előleg: program-nap x 1.000,- Ft/személy. Befizethető a BSz pénztárába, átutalással az OTP Bank 11742331-20002279 számlára, a Biblia Szövetség Egyesület sárga csekkjén, vagy rózsaszínű postai utalványon. Mindig közölni kell a befizetés célját!

* * *

I. BIBLIAISKOLA PÉCELEN A 2015/16. tanév programja honlapunkon megtalálható, a 2016/17-es tanévről a tájékoztatót később teszi közzé a BSz.

* * *

II. BIBLIAISKOLA VIDÉKEN A vidéki, folyamatban lévő bibliaiskolai tanfolyamok programját az illetékes szervezőktől lehet megismerni.

* * *

II. IFJÚSÁGI VAKÁCIÓ

A) Hitben járó fiatalok tábora/képzése (16. életévtől): aug. 10-14., (Gyula), költség kialakítás alatt

B) Kenus tábor fiataloknak: júl. 25-31., ktg. várhatóan ~20.000,- Ft, helyszíne szervezés alatt

C) Kerékpáros tábor fiúknak és lányoknak, költség, helyszín és időpont szervezés alatt, kerékpárt hozni kell!

Jelentkezni az (A – C) ifjúsági vakációra a Biblia Szövetség Egyesület címén (lásd lent!), 5.000,- jelentkezési előleg egyidejű befizetésével lehet. **B)** feltétele az úszni tudás.

C) feltétele a kerékpár megléte és használatának ismerete
D) Állami otthonos vagy nehéz családi körülmények között élő lányoknak: júl. 11-16. (Pécel) A tábor költségeihez adományokat kérünk és hálásan fogadunk!

A közöltek tájékoztató jellegűek, meghirdetésük kifejezi a Biblia Szövetség Egyesület szándékát a programok megszervezésére.

III. KONFERENCIÁK FELNŐTTEKNEK

E) Lelkigondozói hét Berekfürdőn (Megbékélés Háza), – **nov. 14-18.** vezeti: Zila Péter, költség: 27.000,- Ft + idegenforgalmi adó

F) Konferencia lelkészeknek: jún. 20-24. (Pécel), vezeti: Sípos Ete Zoltán, költség 17.000,- Ft/személy, BSz tagoknak 15.000,- Ft/személy

G) Pedagógus konferencia: júl. 11-15. (Kismaros) vezeti: Dr. Viczián Miklós, költség tervezés alatt

H) Konferencia orvosoknak: okt. 30-nov. 4. (Berekfürdő) vezeti: Dr. Makrai Tibor és Dr. Erdélyi Judit, költség egyeztetés alatt

I) Konferencia lelki programmal

– **júl. 25-29. (Pécel)** vezeti: Benedek Csilla, költség: 17.000,- Ft/személy, BSz tagoknak 15.000,- Ft/személy

– **okt. 2-7. (Mátraháza),** költség: kialakítás alatt

J) Házaspároknak: júl. 4-9. (Galyatető) vezeti: Nagy Zsolt, költség: 70.000,- Ft + idegenforgalmi adó/házaspár. Élettársakat nem, csak házastársakat fogadunk!

Az **E) – J)** programokra jelentkezni a Biblia Szövetség Egyesület címén lehet (ld. lent!), 5.000,- Ft/személy előleg befizetésével.

*

A meghirdetett programokra mindenkit (a közölt feltételek szerint) szeretettel várunk. Érdeklődni munkanapokon, hivatali időben a **(06) 28/452-334/113** (Benedek Csilla) telefonon, faxon; drótpostán: **bsz@bibliaszov.hu**, vagy a **Biblia Szövetség Egyesület, 2119 Pécel, Kálvin tér 2/B** postacímén lehet. A változtatás lehetőségét fenntartjuk.

*

TÁJÉKOZTATÓ A BIBLIA ÉS GYÜLEKEZET FOLYÓIRAT VÉTELI ÉS ELŐFIZETÉSI DÍJÁRÓL

A szerkesztőség hálás azokért az adományokért, amik lehetővé teszik a Kárpát-medencében történő, missziói jellegű terjesztést. Buzdítjuk olvasóinkat, hogy népszerűsítsék lapunkat, „fogadjanak örökbe egy új olvasót” azzal, hogy előfizetnek olyanok számára, akik eddig nem olvasták, illetve adományaikkal segítsék, hogy olyanokhoz is eljusson, akiknek nincs módjuk előfizetni vagy megvásárolni újságunkat!

*

A 2016. évben folyóiratunk eladási ára továbbra is 350,- Ft/példány. Az előfizetői árat az utóbbi években jelentősen megnövekedett postai (különösképpen a külföldre történő postázás) és nyomdai költségek ellenére sem emeljük, ezzel is méltányoljuk olvasóink hűségét.

*

Előfizetési ár

– Magyarországra: **2.500 Ft/év**,

– az európai országokba: **4.800 Ft/év**

– tengeren túlra: **5.900 Ft/év**

Az előfizetés összege a folyóirathoz mellékelt ÉBA utalványon, illetve az alábbi folyószámlaszámon fizethető be:

Ébredés Alapítvány 11742331-20003610

Berekfürdő, Megbékélés háza,
a Biblia Szövetség Egyesület
lelkigondozói konferenciája

Berekfürdő, Hotel Pávai, a Biblia Szövetség Egyesület
2015. évi orvos-konferenciája

Menekült áradat – felelősségvállalás és segítségnyújtás címmel a Keresztény Civil Szervezetek Országos Fórumán, a Parlament Felsőházi termébe szervezett konferencián a Biblia Szövetség Egyesület, az Országos Bibliaiskola Alapítvány és az Ébredés Alapítvány is részt vett.
A fotó a program megkezdése előtti percekben készült, amikor a keresztény szervezetek küldöttei elfoglalták helyüket. A fórumot a Kereszténydemokrata Szövetség szervezte. (Lásd: címlapfotó is!)

SZILVESZTER FIATALOKNAK!

Elmúltál 15, de még nem vagy 30, és nincs hol szilveszterezned?

Akkor nálunk a helyed!

Lesz közös játék, jó társaság, vidámság, étel-ital, évbúcsúztató áhítat, éjfélkor Himnusz, majd további fakultatív programok (tűzijátéknézés az udvaron, társasjátékok stb.)

A program dec. 31-én este 18 órakor kezdődik, és másnap közös reggelivel zárul.

Alvási lehetőséget korlátozott számban tudunk biztosítani, ezért kérünk, hogy időben jelezd szándékodat e-mailben, vagy telefonon!

A programon való részvétel ingyenes, de kérünk, hogy hozz magaddal egy doboz üdítőt és házi készítésű süteményt!

Előzetes jelentkezés (hogyan számítsunk jövedeledre!):

bsz@bibliaszov.hu vagy **06-28-452-334** (hivatali időben)

Helyszín: a BSZ székháza (2119 Pécel, Kálvin tér 2/b)

(Jöhetsz vonattal, kocsival vagy a 169E kék BKK autóbusszal)

Várjuk a jelentkezésedet! Hozd el barátaidat is! :)

A szervezők

A Biblia és Gyülekezet című folyóiratra a **11742331-20003610** számlaszámon vagy postai utalványon lehet előfizetni

Előfizetési díj 2016-ban: *belföldre:* 2.500,- Ft/év; (10 pld. felett 2.200,- Ft/pld.); *külföldre:* – *európai országokba* 4.800,- Ft/év;

– *egyéb országokba* 5.900,- Ft/év. Az előfizetés nélküli árus példány ára 350,- Ft. A folyóirat megjelenik negyedévenként.

A Biblia és Gyülekezet szerkesztősége és kiadóhivatala a Biblia Szövetség Egyesület címén

Kiadja a Biblia Szövetség Egyesület megbízásából az Ébredés Alapítvány, felelős kiadó: *Szabó László*

***

Biblia Szövetség Egyesület címe: H-2119 Pécel, Kálvin tér 2/B Telefon/fax: 06 (28) 452-334 Internet: www.bibliaszov.hu E-mail: bsz@bibliaszov.hu

felelős szerkesztő: **dr. Sárosi Ete Álmos** szerkesztő: *dr. Mikolicz Gyula*; tördelés: *Horváth Mária*

A címlapfotó Budapesten, a Parlament előtti Kossuth téren készült; folyóirati fotók: *dr. M. Gy., Rindt Ferenc, Vezsenyi Bálint, dr. Viczián Miklós*

Kéziratokat nem őrünk meg, és nem küldünk vissza!

Nyomtatás: M és M Goldprint Kft. 1107 Bp., Mázsza u. 3. – HU-ISSN 0866-2932 (nyomtatott) – ISSN 2064-0269 (online)